ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်း (၂၀၁၅–၂၀၂၀)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ ၁

စကားချီး ၄

ကလိုင်းကနိုင် ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ် **၆**

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် အစီအစဉ် **၇**

(၁) နိဒါန်း - ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု **၇**

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(၂) ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ **၉**

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(၃) ကျေးရွာ၏ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ **၁၀**

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ **၁၂**

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါး ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ) စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှု

(င) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ) လူငယ်နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများလက်လှမ်းမီမှု - လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

(၅) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ **၁၅**

(က) ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

(ခ) အဟန့်အတားများနှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

(၆) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ **၁၇**

(၇) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့် မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ **၁၈**

(၈) ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ **၂၀**

(က) နှစ်စဉ်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

(ခ) ကဏ္ဍ နှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စု သတ်မှတ်ခြင်း
(ဂ) ဦးစားပေး စီမံချက်များ
(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့် အချိန်ကာလ
(၉) ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ် ၂၇
(၁၀) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ ၂၉
(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ
(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ
(ဃ) ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန် နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန် အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ
(၁၁) စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း ၃၁
(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း
(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ခြင်း
(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ
နောက်ဆက်တွဲ
နောက်ဆက်တွဲ (၁) စီမံကိန်း ဇယားများ ၃၃
(၁) လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ
ဇယား ၁ လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ
ဇယား ၂ လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား
ဇယား ၃ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၄ ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ
ဇယား ၅ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ
ဇယား ၆ ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ
ဇယား ၇ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ
ဇယား ၈ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၉ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု
(၂) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၀ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၁ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ
ဇယား ၁၂ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု
ဇယား ၁၃ ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ
ဇယား ၁၄ အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း
ဇယား ၁၅ ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု
ဇယား ၁၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၁၇ သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ
ဇယား ၁၈ မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ
ဇယား ၁၉ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ
ဇယား ၂၀ မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား ၂၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ
ဇယား ၂၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၃ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ
ဇယား ၂၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း
ဇယား ၂၅ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ
ဇယား ၂၆ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျှော့ချရေး အစီအမံများ
ဇယား ၂၇ မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း
ဇယား ၂၈ ကျောင်းအပ်နှုန်း
ဇယား ၂၉ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ
ဇယား ၃၀ ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ
ဇယား ၃၁ အဖြစ်များသော ရောဂါများ
ဇယား ၃၂ ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ
ဇယား ၃၃ သောက်သုံးရေ ရရှိမှု
ဇယား ၃၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ
ဇယား ၃၅ ကျေးရွာ၏ လမ်း၊ တံတားတည်ရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၆ ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
ဇယား ၃၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ
ဇယား ၃၈ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ
ဇယား ၃၉ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေ
ဇယား ၄၀ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ
ဇယား ၄၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု
ဇယား ၄၂ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ ၆၇

ဇယား ၄၃ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ
ဇယား ၄၄ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ် မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ) ၇၀

ဇယား ၄၅ ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် (ပြဿနာ ဆန်းစစ်ခြင်းမှ ဖြေရှင်းနည်း အထိ)

ကိုးကားစာရင်း ၇၇

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ၇၈

စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက် ပုံစံ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၁၅/၁၆ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၁၉/၂၀ ခုနှစ် အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုကိုယ်တိုင် ပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါတယ်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သော နည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်း နှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင် ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်း တိုင်ပင် ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးကျွမ်းကျင်သူ အဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏာန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက် ရရှိနိုင်သောနေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင် ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏာန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှရယူရန် လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏာန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်း ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှု တစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့် အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင် ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင် သွားရပါမည်။

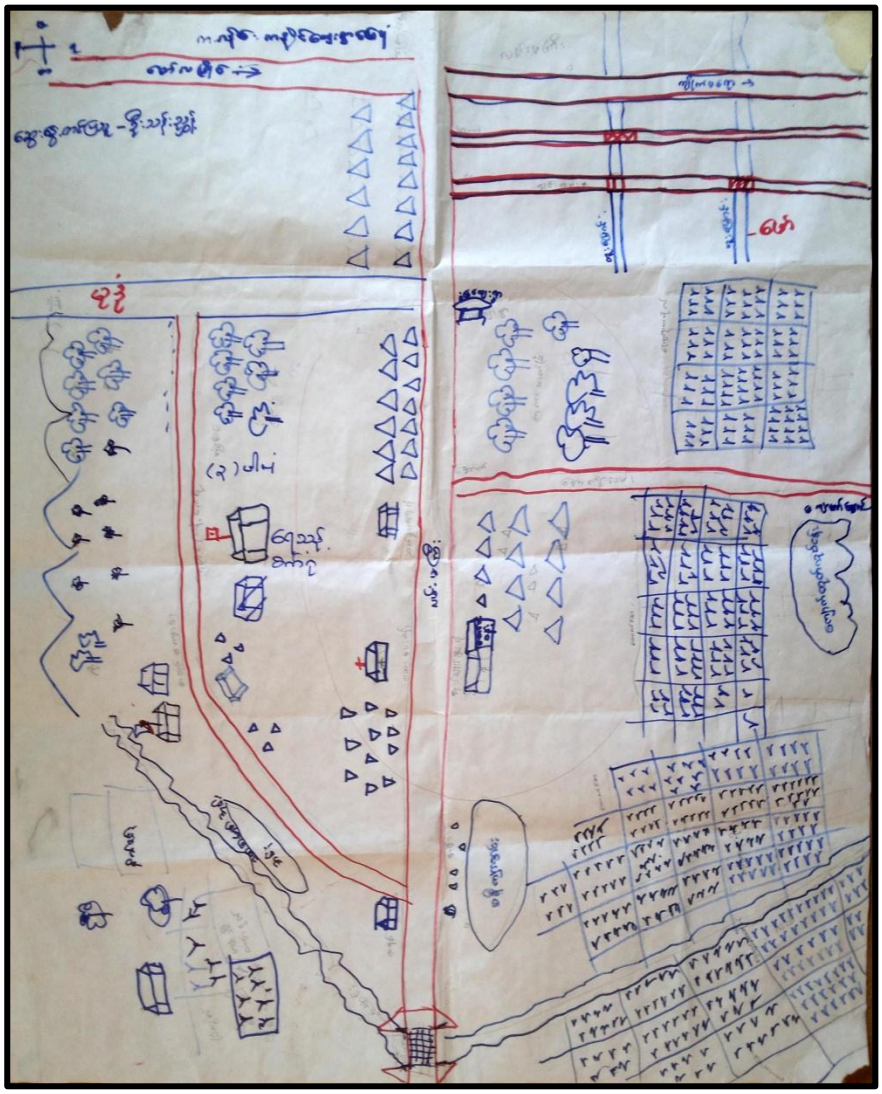
ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသော ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများစုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများ၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ လုပ်ဆောင်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန် အတွက်ပံ့ပိုးကူညီမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ ပါဝင်ပါသည်။ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာ၊ ဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့်လုပ်ငန်းဆောင် ရွက်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများ ဖြစ်ပြီး အဆိုပြု စီမံချက်လုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက် အလက်များ ပါဝင်ပါသည်။

၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ အရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်

ရည်ညွှန်း- ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ၊ ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ - ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ၊ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်တွင်ပြုလုပ်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲခြင်းအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ပူးပေါင်းအကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရယူသည်။ (၂၀၁၅ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂–၄ ရက်)

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဗျူဟာ နှင့် လုပ်ငန်းစဉ်

၁။ နိဒါန်း- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့် လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က) ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ကျိုးကြောင်း ဖော်ပြချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပ အဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကို လေ့လာသုံးသပ်ပြီး တစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ ရေးဆွဲအကောင်ထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်း သိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏ အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူကိုယ်တိုင် တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ် ရေးဆွဲရေး အတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ် ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး ဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကို အလေးထား မိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင်ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သော ကိန်းဂဏန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သော နည်းပညာများ ရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသော ပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများ ဖြစ်ရသည့်အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အပံ့အပိုး ဖြစ်စေသော အချက်များနှင့် အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅) နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့် ဆောင်ရွက်မည့်နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်း ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သော အရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းများကိုလည်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သော အစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့် ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏ အသုံးဝင်မှုများကို သိရှိစေရန် မျှော်လင့်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာအဆင့် အားထုတ်မှုများအတွက် မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အကူအညီများကို စုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့် တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ အဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏ စီးပွားရေး

ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက် ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs) ၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ (CSOs) နှင့် အလှူရှင် အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ် လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေး ဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအား ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ဘဏ်လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အသေးစားချေးငွေလုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ကျေးလက်ဒေသရှိ ငွေကြေးဆိုင်ရာ လိုအပ်ချက်များ အတွက် သတင်း အချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည် ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ တိကျသောလိုအပ်ချက်များအား သိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကိုစီစဉ်ဆောင်ရွက် လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယ်ရေးနှင့် ပြည်သူ့အရေးရပ်တည်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ အနေ ဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာ ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)၊ နိုင်ငံတကာ အစိုးရမဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများ အနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်း ပေါင်းစည်း ဆောင် ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ခ) စီမံကိန်း၏ လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်က ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင် ထည့်ဝင် နိုင်သောငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကို အခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများ ချမှတ်ခဲ့ကြပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းသို့မဟုတ်ဘဲ ကျယ်ပြန့် သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့် လုပ်ကိုင်နည်း ဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင် ရှင်းလင်းစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကို အဓိကနေရာတွင်ထားရှိခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေး ရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာ လူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာ ရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်ကို အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာ အခက်အခဲများ ရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည် ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေး လိုအပ်ချက်များအား အများဆုံးနှင့် အထိရောက်ဆုံး ဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းများကို နှစ်အလိုက် ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏

စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သော အရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှု အပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင် တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။

၂။ ကျေးရွာ၏ ပထဝီဝင် အနေအထားနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတု နှင့် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် အနေအထား

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာသည် မွန်ပြည်နယ်၊ မော်လမြိုင်ခရိုင်၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၏ မြောက်ဘက်၊ ကျိုက်မရော–မော်လမြိုင်၊ ကျိုက်မရော–မုဒုံ ကားလမ်းဘေးတွင် တည်ရှိသည်။ အကျယ်အဝန်းမှာ (၇၅၁၉.၀၀)ဧကရှိပါသည်။ ကုန်းမြင့်ဖြစ်ပြီး တောင်ညိုတောင်တန်းနှင့် အနီးစပ်ဆုံးရွာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် လယ်ကွင်းများနိမ့်သဖြင့် လယ်ကွင်းများသို့ ရေစီးဆင်းပါသည်။ ကျေးရွာသည် ပင်လယ်ရေ မျက်နှာပြင်အထက် (၁၈)ပေအမြင့်တွင် တည်ရှိပါသည်။ တောင်ခြေနှင့် နီးကပ်သည့် ရွာတန်းရှည် ကျေးရွာဖြစ်ပြီး ပင်လယ်ကမ်းစပ်နှင့် ဝေးလံသောကျေးရွာတစ်ရွာ ဖြစ်ပါသည်။

ပူအိုက်စွတ်စိုသော ရာသီဥတုရှိပြီး (၁၀)နှစ် တစ်နှစ် ပျမ်းမျှမိုးရွာရက်(၁၃၃) ရက် နှင့် မိုးရေချိန် (၁၇၅.၄၆)လက်မရွာသွန်းပါသည်။ ပျမ်းမျှမိုးရွာသွန်းသည့်ရက် နှင့် မိုးရွာသွန်းမှုသည် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် တဖြည်းဖြည်းလျော့နည်းလာသော်လည်း ၂၀၁၅ခုနှစ်တွင် မိုးပိုမို ရွာသွန်းပါသည်။

(ဂ) သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

မိုးများ၍ စွတ်စိုသော ရာသီဥတုရှိပြီး သရက်ပင်၊ ပိန္နဲပင်၊ ခရေပင်၊ ဝါးပင်များ ပေါက်ရောက်သည်။ ကျေးရွာ၏ တောင်ဘက် နိဒုံကျေးရွာသွား တောလမ်းတလျှောက်တွင် ရာဘာစိုက်ခင်းများတည်ရှိပြီး အရှေ့ဘက်ရှိပက်ကလက်တောင်တွင် ကျောက်ထုတ်စခန်းနှင့် ဘိလပ်မြေစက်ရုံတို့ တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်တွင် ပက်ကလက်တူးမြောင်း နှင့်သရက်ကုန်းအိမ်ဖဲ့တူးမြောင်းတို့ ရှိပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်လက်များ

ကျေးရွာတွင် မွန်၊ ကရင်၊ ဗမာ၊ ဟိန္ဒူ ၂၇% နှင့် အစ္စလာမ်လူမျိုး(၇၃%)တို့ နေထိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၃၅၅)စုရှိသော်လည်း (၇၆)အိမ်ထောင်စုသည် မိသားစုလိုက် ထိုင်းနိုင်ငံသို့သွား ရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်၍ အခြေခံစာရင်းများမရရှိပါ။ အောက်ပါအချက်အလက်များသည် လက်ရှိကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော (၂၇၉)အိမ်ပေါ်မူတည်၍ ရေးသားထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိ အိမ်ခြေ (၂၇၉)အိမ်ထောင်စုတွင် လူဦးရေစုစုပေါင်း(၂၀၀၇)ဦးရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၇–၈)ဦး ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်သည် စုစုပေါင်း လူဦးရေ၏ ၇၀%ရှိပြီး အမျိုးသားဦးရေထက် အမျိုးသမီးဦးရေသည် ပိုမိုများပြားပါသည်။ အသက်(၁၅)နှစ်

အောက်နှင့် အသက်(၆၀)နှစ်အထက် မှီခိုသူဦးရေ ၃၀% ရှိပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးဦးရေသည် အမျိုးသားဦးရေထက် အနည်းငယ် ပိုပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ - ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

ကျေးရွာရှိ မိသားစု များသည် စပါးနှင့် ရာသီသီးနှံများကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ကြက်မောက်၊ ကျွဲကော၊ မင်းဂွတ်၊ ဒူးရင်းနှင့် ရာဘာစသည့် နှစ်ရှည်ပင်များ စိုက်ပျိုးထားကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း၊ လက်လီလက္ကား ဈေးရောင်းဈေးဝယ်နှင့် ကျပန်းလုပ်ငန်းများကို အဓိကလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အချို့မိသားစုများသည် မိသားစုလိုက် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ ကောက်စိုက်၊ ပျိုးနှုတ်၊ ပဲခူး၊ ပြောင်းဖူးချိုးစသည့်လုပ်ငန်းများတွင် နေ့စား ဝင်ရောက်လုပ်ကိုင် ကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏အခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများ ကိုယ်တိုင်ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်သော ဥစ္စာခန အဆင့် ခွဲခြားမှုနည်းလမ်းအရ ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု(၄၂)ရာခိုင်နှုန်းရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှုအနေအထားသည် စီးပွားရေးအဆင့်အတန်းနှင့် ဆင်းရဲချမ်းသာမညီမျှမှု အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ၆၈%သည် မြေယာမဲ့များဖြစ်ပြီး ဆင်းရဲနှင့် အလွန်ဆင်းရဲသောသူများ ဖြစ်ကြသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်သူများ၏ ၃၈%သည် ၂.၅ဧကအောက်ပိုင်ဆိုင်ကြ၍ ဆင်းရဲသောသူများဖြစ်ပြီး ၄၇%သည် ၂.၅ဧက နှင့် ၅ ဧကကြားပိုင်ဆိုင်သူများ ဖြစ်ကြပြီး တောင်သူငယ်များ ဖြစ်ပါသည်။ ၅ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သည့် အလယ်လတ်စားတောင်သူ ၁၅%သာ ရှိပါသည်။ ၁၂.၅ဧကအထက် ပိုင်ဆိုင်သူ မရှိပါ။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှု နှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံမှုစစ်တမ်းအရ ဆင်းရဲ သော အိမ်ထောင်စု(၁၁၈)ရှိသည့်အနက် (၉၃) အိမ်ထောင်စုမှာ ၃လအောက်နှင့် (၂၅)အိမ်ထောင်စု သည် အနည်းဆုံး ၆လ မပူမပင် စားသောက်နိုင်ပါသည်။ အိမ်ထောင်စုများသည် ချေးငွေများဖြင့် ရပ်တည်နေကြရပြီး အနည်းဆုံး (၁)သိန်းကျပ်မှ (၁၀)သိန်းကျပ်ထိချေးငှားကြရပါသည်။ကျန်သောအချိန်များတွင် မိသားစုများသည်ခေါက်ပြန်ကြေးယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ သီးနှံကြိုရောင်း၍သော်လည်းကောင်း ဝမ်းစာဖြည့်တင်းကြရပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော်မှ စတင်ကာ ဓာတ်မြေဩဇာများသုံးစွဲခြင်း၊ စိုက်ခင်းများအား ပိုးကာကွယ်ရန်ဒီဇယ်လောင်းသည့် အလေ့အကျင့်ရှိခြင်းသည် မြေယာများပျက်ဆီးလွယ်မှုမြင့်မားပါသည်။ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စုများ၊ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသောမိသားစုများ၊ လက်လီဈေးသည်များ၊ ကျပန်းမိသားစုများသည် အလုပ်ရှားပါးသည့်အချိန်တွင် လုပ်ငန်းရရှိရန်မသေချာခြင်း၊ ဝင်ငွေမသေချာခြင်းတို့ကြောင့် ဝမ်းစာမလုံလောက်မှုများနှင့် ကြုံတွေ့နိုင်ပါသည်။ လူငယ်အများစုမှာ တဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် လူကုန်ကူးမှုများ၊ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများနှင့် ကူးစက်ရောဂါရရှိနိုင်မှု မြင့်မားပါသည်။ ထို့ပြင်

ကျိုက်မရောနှင့် မော်လမြိုင်မြို့များတွင် မူးယစ်ဆေးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သောကြောင့် လူငယ်အများစုမှာ ဆေးသုံးစွဲမှုများရှိလာပါ သည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေး နှင့် အာဟာရ

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါမှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါနှင့် သွေးတိုးရောဂါများ ဖြစ်ပွားကြပါသည်။ ကလေးငယ်များ ဇူလိုင်လတွင် သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါကြောင့် ကျောင်းပျက်အများဆုံးဖြစ်ပြီး သေဆုံးမှုမရှိပါ။ ကျေးရွာရှိ ကျေးလက်ကျန်းမာရေး သားဖွား ဆရာမမှ ကျန်းမာရေးပညာပေးဟောပြောပေးခြင်းနှင့် ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်များဖြန့်ဝေခြင်း၊ ရေတွင်းရေကန်များအားဆေးခတ်ခြင်း၊ တစ်လလျင်တစ်ကြိမ် ကိုယ်ဝန်ဆောင်မိခင်များနှင့် ကလေးသူငယ်များအတွက် ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးခြင်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

(င) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

အသက်(၉)နှစ်အထက် ကျေးရွာလူဦးရေ၏ ၁၁.၆%သည် စာတတ်မြောက်မှုမရှိကြပါ။ ၁.၄%သည် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သူများဖြစ်ပါသည်။ ပညာတတ်မြောက်မှုအနေဖြင့် မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၁၇.၄%၊ အလယ်တန်းပညာပြီးဆုံးသူ ၁၄.၆%၊ အထက်တန်းပညာ ပြီးဆုံးသူ ၁.၂% နှင့် ဘွဲ့ရရှိသူ ၂.၃% ရှိပါသည်။ ယခုအခါ အသက် (၅–၉)နှစ် အတွင်း လူဦးရေ (၁၃၁)ဦးရှိသော်လည်း မူလတန်းပညာတက်ရောက်နေသူ(၂၆၉)ဦး၊ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၂၀၅.၃% ရှိသဖြင့် ကလေးများ ကျောင်းနေနောက်ကျခြင်းကြောင့် အသက်(၉)နှစ်ကျော်သော်လည်း မူလတန်းအဆင့်တွင်ပင်ရှိနေခြင်း၊ ဒေသတွင်းပြောင်းရွှေ့လုပ်သားများ၏ သားသမီးများ လာရောက် အပ်နှံ ခြင်း၊ အခြားရပ်ကွက် နှင့် ကျေးရွာများမှ လာရောက်အပ်နှံခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

အသက်(၁၀–၁၄)နှစ်အတွင်း လူဦးရေ(၁၈၇)ဦးရှိသော်လည်း တက်ရောက်နေသူ(၁၀၅)ဦး၊ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၅၆.၂%ရှိသဖြင့် အသက်(၁၄)နှစ်ကျော်သော်လည်း အလယ်တန်းအဆင့်တွင်ပင်ရှိနေခြင်း နှင့် မူလတန်းပညာပြီးဆုံးသွားပါက မွတ်ဆလင်လူမျိုးများအတွက် အင်ဒါအွမ်အိုလွန်မ်တက္ကသိုလ်၊ အစ္စလမ်ဘာသာရေးသင်တန်းကျောင်းသို့ ပြောင်းရွှေ့သွားခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ အချို့မှာအခြားဒေသမှ ရာသီအလိုက်ရွှေ့ပြောင်း လုပ်ကိုင်နေကြသော အိမ်ထောင်စုများမှဖြစ်ကြပြီး အချို့မှာထိုင်းနိုင်ငံသို့ မိသားစုအလိုက်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြသူများ၏ သားသမီးများ ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း၁၀%ရှိပြီး ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ သား/သမီးများသည် ပညာရေးဆုံးခန်းတိုင်အောင် မသင်ယူဘဲ အလုပ်အခြေအနေအရ အခြားနယ်သို့ပြောင်းသွားရသဖြင့် ကျောင်းထွက်ရသူများ ရှိပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လက်သမား/ပန်းရံလုပ်ခြင်း၊ စက်ချုပ်ခြင်း၊ အလှပြင်ဆိုင်၊ ပန်းပဲဖို၊ လျှော်ရည်ဆိုင်၊ ယာဉ်မောင်းခြင်းနှင့် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်ခြင်း တို့အပြင် ပညာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ထမ်းလုပ်သူများ ရှိပါသည်။

(စ) ကျားမဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှု

စာမတတ်သူဦးရေတွင် အမျိုးသမီးဦးရေပိုမိုများပြားပါသည်။ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း နှင့် ဘွဲ့ရ သည်ထိ တက်ရောက်နိုင်မှုတွင် အမျိုးသမီးဦးရေ ပိုမိုများပြားပါသည်။

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် တစ်ရက်လျှင် အမျိုးသား တစ်ဦး အလုပ်လုပ်ခ (၅၀၀၀)ကျပ် နှင့် အမျိုးသမီး တစ်ဦးလျှင် (၃၅၀၀)ကျပ်ရရှိပါသည်။ ပုတ်ပြတ်ဖြင့် လုပ်ငန်းလုပ်ပါက မိမိ၏ လုပ်အားနှင့် လုပ်ငန်းပေါ်မူတည်၍ အမျိုးသားများသည် ၅၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀၀၀၀ကျပ်ထိ ရရှိကြပါသည်။ အမျိုးသမီးများသည် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသော်လည်း ဆုံးဖြတ်ချက်ချရာတွင် ပါဝင်ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ပိုင်ခွင့် အခွင့်အလမ်းနည်းပါးပါသည်။

၄။ ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးမှု အခြေအနေ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအနေအထားကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့် ဒေသဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန် များစွာ အထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့အစည်းများရှိပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုသည် ပွင့်လင်းမြင်သာမှုအားနည်းသည်ဟု ယေဘုယျအားဖြင့် သုံးသပ်နိုင်ပါသည်။ လုပ်ငန်းများတွင် ပရဟိတစိတ်အပြည့်ဖြင့် တက်ကြွစွာပါဝင်ဆောင်ရွက်နေသော လူငယ်လူရွယ်များ များစွာ ရှိပါသည်။ ပွင့်လင်းမြင်သာစွာ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းစနစ်၊ နည်းလမ်းများကို သိရှိ နားလည်မှုအားနည်းခြင်း နှင့် ကျေးရွာရှိ အဖွဲ့အစည်းများအချင်းချင်း ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းခြင်းတို့ ရှိပါသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် လယ် ၁၄၇.၄၅ ဧက၊ ရာဘာ ၃ ဧက၊ ဥယျာဉ်ခြံ ၃၃.၁၅ဧက ၊ စားကျက်မြေ ၃၄ဧကနှင့် ပလပ်မြေ ၁၀၉.၆ဧကရှိပါသည်။ လယ်မြေများ သည် စိုက်ပျိုးရေအား တူးမြောင်းနှင့် ချောင်းရေကို အသုံးပြုကြပြီး ရေသည် ကျေးရွာအရှေ့ဘက်၊ အနိမ့်ပိုင်းရှိ လယ်မြေများသို့ စီးဆင်းကြပါသည်။ ဧကမ္ဘာကုမ္ပဏီသည် ကျေးရွာအရှေ့ဘက်ရှိ လယ်မြေများကို ဝယ်ယူကာ ကျေးရွာမှ အတ္ထရံမြစ်အထိ လမ်းဖောက်လုပ်ထားပါသည်။ ရေစီးဆင်းမှု ကောင်းမွန်စေရန် ယင်းလမ်းပေါ်ရှိ တံတား(၂)စင်းနှင့် တူးမြောင်းဖော်ရန်ဖြစ်သော်လည်း တံတားနေရာတွင် ရေပြွန်အသေး(၂)ခုသာ တပ်ဆင်ထားသည့်အတွက် ရေဆွဲအားမကောင်းခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ရေတန့်ခြင်းများဖြစ်ပေါ်ကာ စိုက်ခင်းများတွင်ဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ကြရပါသည်။ သဲဆန်သောမြေမှ မြေဆီညြစာကောင်းမွန်သော မြေဆီလွှာ စသည့် မြေအမျိုးမျိုးရှိပြီး စိုက်ချိန်ပေါ်မူတည်၍ တစ်ဧကပျမ်းမျှစပါးတင်း (၄၀မှ၅၀)တင်းထိထွက်ရှိပါသည်။ ရာသီသီးနှံများဖြစ်သည့် သခွား၊ ဘိုစားပဲ၊ ပဲတောင့်ရှည်၊ ရုံးပတီ၊ ချဉ်ပေါင်၊ ကန်စွန်းရွက်၊ ပြောင်း၊ ပိန်ဥ၊ ငရုပ်၊ ကြက်ဟင်းခါး၊ ပဲလင်းမြွေနှင့် ခဝဲများကို လယ်မြေများ၊ ကုန်းပိုင်း နှင့် ရာဘာခြံများတွင် စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

စပါးတွင် အရွက်ဖြူ၊ ရွက်လိပ်၊ ပိုးမဲ၊ ဖလံဖြူများ ကျရောက်ခြင်း၊ ရာသီသီးနှံပင်များတွင် ပြာ၊ သီးလုံးဖောက်ပိုး၊ ရွက်စားပိုး၊ မှိုစသည့် ရောဂါပိုးမွှားများ နှစ်စဉ်ကျရောက်ပါသည်။ ကျရောက်ပါက ပိုးသတ်ဆေးပက်ဖျန်းခြင်း၊ဒီဇယ်ပက်ဖျန်းခြင်းတို့ကို လုပ်ဆောင်ကြသည်။

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဝက်၊ ကြက်၊ ဘဲများကို တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူကြပါသည်။ နွားကို မွေးမြူရန်နှင့် အသားရောင်းချရန် မွေးမြူကြပါသည်။ စီပီကုမ္ပဏီ၏ အကူအညီဖြင့် မွေးမြူရေးကြက်များအား ဝယ်ယူ၍ ဥ၊ အသား ရောင်းချရန်မွေးမြူထားပါသည်။ ကြက်စာများကို ကုမ္ပဏီမှ ဝယ်ယူရခြင်း၊ ထွက်ကုန်များအား စီပီကုမ္ပဏီမှ ပြန်လည်ဝယ်ယူခြင်းဖြင့် ဈေးကွက်လွှမ်းမိုးမှုရှိပါသည်။ နှစ်စဉ်ဝက်များတွင် လည်ပိတ်၊ နားရွက်ပြာ၊ဝက်ဝမ်းကျရောဂါများကျရောက်ခြင်း၊ ကြက်နာကျရောက်ခြင်းများ ကြုံတွေ့ရပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာရှိ မိသားစုများသည် လက်သမား/ပန်းရံလုပ်ခြင်း၊ စက်ချုပ်ခြင်း၊ အလှပြင်ဆိုင်၊ ပန်းပဲဖို၊ လှည်းရည် ဆိုင်၊ ယာဉ်မောင်းခြင်း နှင့် စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်ပြင်ခြင်း တို့အပြင် ပညာရေး၊ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ထမ်းလုပ်သူများ ရှိပါသည်။

(ဃ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

ဧကမ္ဘာကုမ္ပဏီသည် လယ်မြေများကို ဝယ်ယူ၍ လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေများ ဆုံးရှုံးကြပါသည်။ ထို့ပြင် လမ်းဖောက်လုပ်ခြင်းကြောင့် ရေစီးဆင်းမှုနှောင့်နှေးပြီး လယ်မြေများ ရေနစ်မြုတ်မှု ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ ရိုးချောင်းမှ တောင်ကျချောင်းရေ စီးဆင်းခြင်းကြောင့် အနိမ့်ပိုင်းရှိအိမ်များ ရေလွှမ်းမိုးခံရပါသည်။ ဦးဖေအောင်၊ ဦးခင်မောင်ဝင်း (ယဉ်မျိုးဆက် ကုမ္ပဏီ)၊ ဦးထွန်းမင်းစသည့် ကုမ္ပဏီ(၃)ခုသည် ကျေးရွာ၏ မြောက်ဘက်ရှိ ကျောက်တောင်မှ လမ်းခင်းကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို လုပ်ဆောင်နေကြပါသည်။ ၎င်းကျောက်လုပ်ငန်းသည် ကျေးရွာနှင့် ရွာသူ/သားများအတွက် အလုပ်အကိုင်ရရှိနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းတစ်ခုလည်း ဖြစ်ပါသည်။

(င) ဘဏ် နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုအနေဖြင့် ကျေးရွာအတွင်း ရွာသူရွာသားများသည် သမဝါယမအသင်းများမှ ချေးငွေရရှိနိုင်ပြီး မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ပုံစံ(၇)ရှိ လယ်တစ်ဧကလျှင် ၁၀၀၀၀၀/ကျပ်၊ တစ်ဦးလျှင် အများဆုံး(၁၀)ဧက၊ ယာတစ်ဧကလျှင် ၂၀၀၀၀/ကျပ်ဖြင့် ထုတ်ချေးနိုင်ကြပါသည်။ လိုအပ်သောငွေကြေးကို ဆွေမျိုးများနှင့်ရွှေဆိုင်များတွင် ပစ္စည်းအပေါင်ထား၍ ချေးယူရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာ၏ **ပညာရေးကဏ္ဍ**တွင် ကျေးရွာ၌ မူလတန်းလွန်ကျောင်းတည်ရှိပြီး တပည့်၊ ဆရာ

အချိုး (၃၇)နှင့်ဖြင့် သင်ကြားလျှက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၄-၂၀၁၅ခုနှစ် ပညာသင်နှစ်တွင် မူလတန်းကျောင်းမှ မူလတန်းလွန်ကျောင်း ဖြစ်သွားသည့်အတွက် အခန်းမလုံလောက်မှုများ ဖြစ်ပွားနေပါသည်။ ကျောင်းဆောင်ဟောင်းသည် သစ်သားကျောင်းဆောင်ဖြစ်ခြင်း၊ ဆောက်လုပ်ခဲ့သည်မှာ နှစ်(၆၀)ရှိနေခြင်းကြောင့် ကျောင်းဆောင်အား အသစ်ပြန်လည်တည်ဆောက်ရန် လိုအပ်လျှက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် ကျေးရွာမှ ရပ်မိရပ်ဖများ၏ အလှူငွေ(၁၁)သိန်းခွဲဖြင့် သွပ်မိုး၊ ဘိလပ်မြေခင်းနှင့် အုတ်ကာ ကျောင်းဆောင်တစ်ဆောင်အား ဆောက်လုပ်ထားသောလည်း အုတ်တစ်ဝက်သာ ကာထားနိုင်သည့်အတွက် မိုးမလုံ၊ လေမလုံမှုများ ဖြစ်ပေါ်လျက်ရှိပါသည်။ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ ပညာသင်နှစ်တွင် ကျောင်းအုပ်ကြီးမှ ဦးဆောင်၍ ကျောင်းဆောင်သစ်တည်ဆောက်ရန် ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် ငွေကျပ်(၄၉၄)သိန်းအား ပညာရေးဌာနသို့ တင်ပြထားပါသည်။ ကျောင်းတွင် အလယ်တန်းပြဆရာမ တစ်ဦးလိုအပ်လျက်ရှိပြီး ဆရာမခန့်ထားရေးအတွက် ပညာရေးဌာနသို့ တင်ပြတောင်းခံထားသော်လည်း ယခုအချိန်ထိ မရရှိသေးပါ။ ကျောင်းဆရာ/မများ ရုံးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန် အတွက် စားပွဲနှင့် ဘီဒို မလုံလောက်ပါ။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းတည်ရှိပြီး သားဖွားဆရာမ(၁)ဦး ရှိပါသည်။ ရောဂါကြီးမားပါက ကျေးရွာနှင့်(၁)မိုင်ကွာဝေးသည့် ကျိုက်မရောမြို့နယ် တိုက်နယ် ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကာ ဆေးကုသမှုခံယူကြပါသည်။ လိုအပ်ပါက တိုက်နယ်ဆေးရုံမှတဆင့် မော်လမြိုင်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကာ ဆေးကုသမှုခံယူကြပါသည်။

တစ်ရွာလုံးတွင်ရေတွင်း (၂၃၉) လုံးရှိသော်လည်း အချို့ရေတွင်းများမှာ တပေါင်း၊ တန်ခူးလတွင် ရေခန်းခြောက်မှုနှင့် ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ကျန်တွင်းများမှာ ၁၂ ရာသီပတ်လုံး သောက်သုံးရေအတွက် လုံလောက်မှုရှိပါသည်။

ယင်လုံအိမ်သာ(၂၅၆)လုံးရှိပြီး တချို့သည် အိမ်သာတစ်လုံးကို ပူးတွဲအသုံးပြုကြပါသည်။ ကျေးရွာ တွင် တောထိုင်အိမ်ခြေ(၁)အိမ်ထောင်စုရှိပါသည်။

(ဆ) လူငယ် နှင့် ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာတွင် လူမျိုးစုများအားလုံး ငြိမ်းချမ်းစွာ အထူယှဉ်တွဲနေထိုင်ကြ၍ မိမိယုံကြည်မှုအတိုင်း လွတ်လပ်စွာ ကိုးကွယ်ကြပါသည်။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် မိမိတို့အဖွဲ့အလိုက် လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

ကလိုင်းကနိုင် လူငယ်ပရဟိတအဖွဲ့သည် ဘုရားပွဲတွင် ဈေးရောင်းပြီး ရန်ပုံငွေရှာကာ ဘုန်းကြီး ကျောင်းအတွက် လိုအပ်သော ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို လှူဒါန်းကြပါသည်။ တန်းခူလ ရိုးရာအတာသင်္ကြန်ပွဲတော်ကိုလည်း နှစ်စဉ်ကျင်းပကြသည်၊ မီးထွန်းပွဲတော်ကိုလည်း စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ဆင်ယင်ကျင်းပကြပြီး ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုကို လက်ဆင့်ကမ်းထိန်းသိမ်းကြသည်။ လူမှုရေးအနေဖြင့် သွေးလှူဒါန်းခြင်း၊ သာရေး နာရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။

အားကစားလှုပ်ရှားမှုအဖြင့် လူငယ်များပူးပေါင်း၍ စာသင်ကျောင်းဝင်းအတွင်းရှိ ဘောလုံးကွင်းတွင် လွတ်လပ်ရေးနေ့၌ လူငယ်များဦးဆောင်ကာ အားကစားပွဲများ၊ ပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများကို ကျင်းပကြပါသည်၊ ဘောလုံးပြိုင်ပွဲ၊ ခြင်းလုံးပြိုင်ပွဲများကိုလည် ကျင်းပကြပါသည်။

ကျေးရွာလမ်းခင်းခြင်း၊ တံတားဟောင်းပြုပြင်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင် ရွာသားများနှင့် အတူ ပူပေါင်းကာလူငယ်များက အချိုရည်စားစရာများဖြင့်ဧည့်ခံကျွေးမွေးခြင်းဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(ဇ) အခြေခံ အဆောက်အဦများအား လက်လှမ်းမီမှု (လမ်း၊ တံတား၊ လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့် ဆက်သွယ်ရေး)

ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ မှ အခြားကျေးရွာများသို့ ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန်နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရန် တစ်နှစ်ပတ်လုံးကားလမ်းဖြင့်သွားလာနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်ခြေတစ်ဝက်ကျော်သည် မီးလင်းရေးအတွက် မဟာဓါတ်အားလိုင်းအား အသုံးပြုကြပါသည်။ ဆိုလာစနစ် နှင့် ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်သုံးစွဲသူ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။

သတင်းအချက်အလက်များကို ရပ်ဝေးဒေသများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများနှင့် ဆက်သွယ်ရန် အများအားဖြင့် မိုဘိုင်းဖုန်းများကို အသုံးပြုကြသည်။ ကျေးရွာတွင်း၌ အမ်ပီတီနှင့် ထိုင်းဖုန်းလိုင်းများကို သုံးစွဲကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အိမ်ထောင်စု၏ ၅၄%သည် ဖုန်းအသုံးပြုမှုများရှိလာပြီး ၎င်း၏ ၇၅%သည် အင်တာနက်သုံးစွဲမှုများရှိလာပါသည်။ အင်တာနက်သုံးစွဲသူ အများစုသည် လူငယ်များဖြစ်ကြပြီး ဖေ့ဘွတ်နှင့် ဗိုင်ဗာအား အများဆုံးအသုံးပြုကြပါသည်။ ဖုန်းများရှိလာခြင်း၊ အင်တာနက်သုံးစွဲမှုများလက်လှမ်းမှီလာခြင်းကြောင့် နိုင်ငံခြားရှိမိသားစုများနှင့် အချိန်မရွေးဆက်သွယ်ပြောဆိုနိုင်ကြပြီး ငွေကြေးကုန်ကျမှုများလည်း သက်သာလာပါသည်။ လူငယ်များအနေဖြင့် အင်တာနက်ဆက်သွယ်မှုဖြင့် အသိပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့် သတင်းအချက်အလက်များရရှိရန် ကောင်းမွန်စွာအသုံးမချနိုင်ခြင်း၊ ဖေ့စ်ဘွတ်ကိုသာ သုံးစွဲနေခြင်းများသည် လူငယ်များသင်ယူလေ့လာခွင့်များကို ဟန့်တားထားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်နှင့် ပတ်သက်၍ သင်တန်းများပို့ချထားပြီး သတင်းအချက်အလက်များကို ရေဒီယို၊ ရုပ်မြင်သံကြားများ၊ စလောင်းများမှ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင်အတွင်းတွင် ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ ရဲစခန်းရှိသည့်အတွက် လုံခြုံရေးကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ရံဖန်ရံခါ ခိုးဝှက်မှုမှ အပ အခြားမှုခင်းကြီးများမရှိပေ။

၅။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ အကျဉ်းချုပ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာရေးအတွက် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်များ တိုးတက်လာစေရန် လုပ်ဆောင်ပေးနိုင်မှုနှင့် တက်ကြွစွာ ပူပေါင်းပါဝင်လာစေရန် ဦးစီးဆောင်ရွက်နိုင်မှုတို့မှာ

အဓိကအချက်များ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ယင်းအဓိကအချက်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်မည့်နည်းလမ်းသို့မဟုတ် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး မဟာဗျူဟာရှိထားရန် အရေးကြီးပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိအခြေအနေ၊ ရင်ဆိုင်နေရသောအခက်အခဲနှင့် စိန်ခေါ်မှုများမှသည် ရရှိလိုသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်ရှိရန် ကြောင်းကျိုးဆက်စပ် ဖော်ဆောင်လုပ်ကိုင်ရပါမည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လူငယ်များ တက်ကြွစွာ ဆောင်ရွက်နေကြခြင်း။

ကျေးရွာတွင်းလူမျိုးပေါင်းစုံ ညီညွတ်စွာ နေထိုင်ကြသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ လူဦးရေ ၇၀% ရှိသည့်အနက်၊ ဘွဲ့ရပညာတတ်(၄၂)ဦးနှင့် အခြေခံပညာတတ်ကျွမ်းသူလူငယ်များ ရှိသောကြောင့် အမျိုးမျိုးသောလုပ်ငန်းများအတွက် လုပ်သားအင်အားရှိခြင်း။

ပလပ်မြေများ၊ စားကျက်မြေများရှိခြင်းကြောင့် မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်း။

တူးမြောင်းများ တူးဖော်ထားခြင်း။

ထွက်ရှိလာသော ထွက်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သော စျေးကွက်ရှိခြင်း။

မြို့ပြနှင့်နီးကပ်စွာတည်ရှိသဖြင့် အစိုးရဌာနများ၊ ကုမ္ပဏီများ၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်များ နှင့် လွယ်ကူစွာ ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း။ မော်လမြိုင်မြို့ နှင့် (၁၅)မိုင်သာ ကွာဝေးခြင်း။

စီပီကုမ္ပဏီ မှ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ၊ တိရိစ္ဆာန်အစာများ၊ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ခြင်း။

မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှ ချေးငွေ ရရှိခြင်း။

ကျေးရွာမှ အခြားကျေးရွာ၊ မြို့များသို့ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရန် နှင့် ဆက်သွယ်သွားလာရန် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ခြင်း။

နိုင်ငံခြားသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လက်လှမ်းမီခြင်း။

မြို့မစွန်နှီ အာလဘီ တက္ကသိုလ် နှင့် ရေတွင်းကုန်း အာလဘီ တက္ကသိုလ်ရှိခြင်း။

ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းများ (ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်း၊ ရေသန့်စက်) ရှိခြင်း။

(ခ) အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းမှ တာဝန်ရှိသူများသည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ လည်ပတ်ရန်ပုံငွေများကို လုပ်ဆောင်နေကြသော်လည်း စနစ်တကျ လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့် စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း။

ဘွဲ့ရပညာတတ်များ ရှိသော်လည်း လယ်ယာလုပ်ငန်းနှင့် ဒေသတွင်းလုပ်ငန်းများမှ ရရှိသောဝင်ငွေသည် တဖက်နိုင်ငံသို့ သွားရောက် လုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် ရရှိသောဝင်ငွေနှင့် ကွာခြားသောကြောင့် လူငယ်များသည် နည်းလမ်းမျိုးစုံဖြင့် သွားရောက်လုပ်ကိုင်နေခြင်း။

နည်းပညာဝန်ဆောင်မှု ပေးသော ဌာနများမှ ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းများ နည်းပါးခြင်း ။

မြေဩဇာများအဆက်မပြတ်သုံးစွဲခြင်း၊ လွဲမှားသောအယူအဆများအတိုင်း စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်နေကြခြင်း။ (ဥပမာရောဂါကာကွယ်ရန် ဒီဇယ်ဖြန်းခြင်း)

စိုက်ပျိုးရန် ရေအရင်းအမြစ်ရှိသော်လည်း ရေပြွန်ခေါင်း ကျဉ်းမြောင်သဖြင့် ရေဆွဲအား ညံ့ဖျင်းခြင်း။ ရေလွှမ်းမိုးခြင်း။

ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ပျက်ဆီးနေခြင်း

ကျောင်းဆောင်နှင့်ပရိဘောဂမလုံလောက်ခြင်း၊ မြို့သို့ကျောင်းတက်ရန် မတတ်နိုင်ခြင်း၊

မူးယစ်ဆေးဝါးလွယ်ကူစွာဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်းကြောင့်.ဆေးစွဲမှုကိုကြီးထွားစေပါသည်။

၆။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ပန်းတိုင်နှင့် ဗျူဟာ

(က) ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်

ကျွန်ုပ်တို့သည် မြို့နယ်အဆင့်၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနဝန်ထမ်းများ၏ အကူအညီဖြင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲသည့်လုပ်ငန်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး နောင်ငါးနှစ်အတွင်း လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်သွားမည့် ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်များနှင့် နည်းဗျူဟာများကို အောက်ပါအတိုင်း ချမှတ်ခဲ့ပါသည်။

က၊၁) စိုက်ပျိုးမွေမြူရေးနှင့် ဝင်ငွေတိုးလုပ်ငန်းများ တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လာနိုင်ပြီး ကျေးရွာရှိ မိသားစုများ၏ ဝင်ငွေတိုးတက်လာရေး။

က၊၂)လူသားစွမ်းရည်ဖွံ့ဖြိုးလာစေပြီး အစုအဖွဲ့ဖြင့် ဆောင်ရွက်သည့် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ထွန်းကားလာစေရေး။

က၊၃) ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ရေကောင်းရေသန့်ရရှိရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး၊ စသည့် လူမှုအခြေခံအဆောက်အဦးများလက်လှမ်းမီမှု တိုးတက်လာပြီး ကျေးရွာလူထု၏ လူမှုဘဝ အဆင့်အတန်း ပိုမိုတိုးတက်လာ စေရေး တို့ ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) နည်းဗျူဟာ

ကဏ္ဍအလိုက်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ကျေးရွာသူ၊ ကျေးရွာသားများဖြင့် တွဲဖက်ကာ အောက်ဖော်ပြပါ အကောင်အထည်ဖော်ရေး နည်းဗျူဟာများကို ကျင့်သုံး ဆောင်ရွက်သွားပါမည်။

ခ၊၁) တောင်သူများ ဝင်ငွေတိုးတက်လာစေရန်အတွက် စျေးကွက်ကောင်းသည့် ရာသီသီးနှံများ (ဖရဲ၊ ပန်း၊ ပြောင်း၊ ကြက်သွန်၊ မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း) ၊ နှစ်ရှည်ပင်များ (ရာဘာ၊ ကြက်မောက်၊ ကျွဲကော၊ မင်းကွတ်)တို့ကို စိုက်ပျိုးရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုနှင့် မျိုးကောင်မျိုးသန့်များလွယ်ကူစွာ ရရှိသုံးစွဲ

နိုင်ရေးအတွက် မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနများ၊ စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်လုပ်ဆောင်ရန် ။

ခ၊၂) ရေတံတားများ၊ တူးမြောင်းများနှင့် ချောင်းရေတင်စံနစ်များ တည်ဆောက်ပြုပြင်၍ မိုးနှောင်းနှင့် နွေသီးနှံများစိုက်ပျိုးခြင်း(နွေနှမ်း၊ ရေသွင်းပဲတီစိမ်း)။

ခ၊၃) စိုက်ပျိုးရေးကုမ္ပဏီကြီးများနှင့်ဆက်သွယ်၍ စက်ယန္တယားများသုံးပြီး မစိုက်ဖြစ်သော မြေများတွင် ဈေးကွက်ဝင်သီးနှံများ (ဈေးကောင်းရ ပြည်ပပို့ကုန်များ ဖြစ်သော ပဲတီစိမ်း၊ မတ်ပဲ) တို့ကို အကျိုးတူစိုက်ပျိုးခြင်း။

ခ၊၄) လယ်မြေ၊ ပလပ်မြေများရှိသဖြင့် နွား၊ ဆိတ်၊ ကြက်တို့ကို မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ရယူသုံးစွဲ၍ စံနစ်တကျမွေးမြူရန်။

ခ၊၅) ပညာရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦများနှင့် ပစ္စည်းများဖြည့်ဆီးခြင်း၊ မိဘဆရာအသင်း၊ ကျောင်းအကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီများ တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ကျောင်းနေပျော်ပြီး ကာယ၊ ဉာဏ၊ စာရိတ္တ ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးသည့် ကလေးများ ဖြစ်စေရန်။

ခ၊၆) ကျန်းမာရေး အသိဖြင့် နေထိုင်တတ်ရန် ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း။

ခ၊၇) ကျေးရွာရှိ တက်ကြွသော ရွာသူရွာသားများ နှင့် ပညာတတ်လူငယ်များအား ခေါင်း ဆောင်မှု သင်တန်း၊ စီမံခန့်ခွဲရေးသင်တန်း၊ အစုအဖွဲ့ဆိုင်ရာသင်တန်းများ တက်ရောက်စေပြီး ဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင် လုပ်ကိုင်စေခြင်းဖြင့် အနာဂတ်ခေါင်းဆောင်လောင်းများ လေ့ကျင့် ပျိုးထောင်ပေးရန်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များ နှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ် ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

ဤကဏ္ဍသည် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင် မဖြေရှင်းနိုင်သော ပြဿနာများအတွက် နိုင်ငံတော် အဆင့်မှ မူဝါဒဆိုင်ရာ အရေးထားဆောင်ရွက်မှုနှင့် အစီအစဉ်ကျသော ပံ့ပိုးမှုများအပြင် ဒေသ အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့်တို့မှ အစီအစဉ်ကျသော ထောက်ပံ့မှုများ၊ ချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်နိုင်ရန် ရည်ညွှန်းပါသည်။

ဤမူဝါဒဆိုင်ရာ နှင့် အစီအစဉ်ကျသော ပံ့ပိုးမှုများသည် ကျေးရွာအချို့၏ လိုအပ်ချက် အတွက်သာ ကွက်၍ သက်ရောက်စေခြင်းမဟုတ်ပဲ၊ နိုင်ငံတစ်နံတစ်လျှားသို့ သက်ရောက်စေသကဲ့သို့ တိုင်းပြည်၏ ရေမြေရာသီကွဲပြားခြားနားသည့် ဒေသများ၏ သီးသီးသန့်သန့် လိုအပ်ချက်များ ကိုလည်း သက်ရောက်စေပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက် ရေးဆွဲခြင်းနှင့် ပံ့မှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲနိုင်ရန် နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန် အရေးပါ ပါသည်။ အနာဂတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင်

အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရှိခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စီစစ်ခြင်းနှင့် ရွေးချယ်ခဲ့သော ဦးစားပေးစီမံချက်များအား အချိန်မှန် ပြန်လည်သုံးသပ်၍ ပြုပြင်ရေးဆွဲခြင်း စသည်တို့ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အကူအညီများ ဆက်လက်ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ

အိမ်ထောင်စုတစ်ခုချင်း၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုတ်နှံရန် ချေးငွေသည် အရေးကြီးပါသည်။ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်အနေဖြင့် စပါးသီးနှံတစ်ခုတည်းကိုသာ အဓိကထားရာမှ ဒေသအလိုက် စိုက်ပျိုးသောသီးနှံများအတွက်ပါ အဆင်ပြေသောအစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ချိတ်ဆက်ရပါမည်။ ထို့ပြင်ပုဂ္ဂလိက၊ ကဏ္ဍမှငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် ပါဝင်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ချိတ်ဆက်တင်ပြရပါမည်။

ကျေးရွာသမဝါယမအသင်း

သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ ပုံမှန်ကျေးရွာသမဝါယမအသင်းများအပြင် ၂၀၁၃ ဖေဖော်ဝါရီလတွင် ကုလသမဂ္ဂ အစီအစဉ်၏ဦးဆောင်မှုဖြင့် ကျေးရွာများရှိ အချို့သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးအဖွဲ့အစည်းများအား သမဝါယမအသင်းများအဖြစ် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ မည်သည့်လုပ်ငန်းအတွက်မဆိုထုတ်ချေး၍ရပြီး ချေးငွေကာလမှာ(၆လ) ဖြစ်ပါသည်။ အတိုးနှုန်းမှာ ငွေ၁၀၀ကျပ်လျှင် ၁.၁၅ကျပ်တိုးဖြစ်ပြီး မြို့နယ်သမဝါယမသို့ ၁ကျပ်တိုး ပြန်သွင်းရပြီး အဖွဲ့ထဲတွင် ၀.၁၅ကျပ်တိုး ကျန်ရှိခဲ့မည်ဖြစ်ပါသည်။ အဖွဲ့ငယ်(၁၀)ဦးတစ်ဖွဲ့ဖွဲ့ရပြီး အချင်းချင်း ပြန်လည် အာမခံရသည့်စနစ်ကို ကျင့်သုံးကြပါသည်။

(ဂ) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာ နှင့် ဈေးကွက်အတွက် အထောက်အပံ့များ ဖြည့်ဆည်းပေးခြင်း

ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်တစ်ခုမှာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူ တောင်သူများ၏ ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသဘောသဘာဝများ သိရှိမှုအားနည်းခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ဈေးကွက်ဖေါ်ဆောင် ရေးအတွက် အစိုးရ၊ ပုဂ္ဂလိကနှင့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ၏ပံ့ပိုးမှုရရှိရန် တင်ပြ ချိတ်ဆက်ရပါမည်။

ထို့အပြင် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာ နည်းပညာ သင်တန်းများ စီစဉ်ပေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေး ဝမ်းကျောင်း အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေးရုံသာမက ကျေးရွာများအလိုက် ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်သောလုပ်ငန်းများ၊ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာဖွယ်ရှိသော ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်းများ စသည်တို့အတွက် လိုအပ်သော ကျွမ်းကျင်မှုအသစ်များအလိုက် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ခြင်းများဖြင့် ချိတ် ဆက်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာရှိ လူသားအရင်းအမြစ်သုံးစွဲမှုကို ထိရောက်စွာ အသုံးချနိုင်ရုံမက ဒေသတွင်းတနိုင်တပိုင် အသေးစားလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာစေနိုင်သောကြောင့် ကျေးရွာ၏ ဝင်ငွေရရှိမှုကို မြင့်မားလာစေမည် ဖြစ်ပါသည်။

၈။ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်မည့် အချိန်ကာလ

စီမံချက်ဆိုသည်မှာ ချမှတ်ထားသည့်ဗျူဟာကို လုပ်ငန်းအဖြစ် အောက်ခြေတွင် ဆောင်ရွက်သည့် အလုပ်ဖြစ်သည်။ စီမံကိန်းကာလ(၅)နှစ်တာအပြီးတွင် ချမှတ်ထားသည့်ပန်းတိုင် ရောက်ရှိရေးအတွက် စီမံချက်အသီးသီးတို့ကို အစီအစဉ်တကျ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားရပါမည်။

(က) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်နှင့် ဘဏ္ဍာငွေလျာထားရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုသည် ငါးနှစ်တာအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲချိန်တွင် စိစစ်ရွေးချယ်ထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ ပြည့်စုံလုံလောက်နိုင်မည် မဟုတ်သေးပေ။ သို့ဖြစ်၍ ကျေးရွာလူထုသည် စီမံချက်များကို အကောင်အထည်ဖော်မှု (၂-၃) နှစ် ကျော်လာချိန်တွင် စီမံကိန်း ငါးနှစ်တာကာလအတွင်း ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ ထပ်မံဖော်ထုတ်ပြီး လုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်လာပါမည်။ ဆိုးရွားသော သဘာဝဘေးအန္တရာယ် သက်ရောက်မှုများ မရှိခဲ့လျှင် ငါးနှစ်တာဖွံ့ဖြိုးရေးနည်းဗျူဟာသည် အနည်းနှင့်အများ ပြောင်းလဲမှုရှိမည် မဟုတ်သော်လည်း စီမံကိန်းငါးနှစ်တာအတွင်း ထပ်တိုးစီမံချက်များ ရှိလာနိုင်ပါသည်။

ထို့ကြောင့် ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် နှစ်အလိုက် ဘဏ္ဍာရေးနှင့် ငွေကြေးစီမံမှုဆိုင်ရာ ရွေးချယ်ခြင်း၊ အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ပြုပြင်မွမ်းမံနိုင်ခြင်းတို့ကို ပြုပြင်ရ လွယ်ကူစေရန် ဦးတည်ပါသည်။ ဒေသတွင်း ဖြစ်ပေါ်လာသော ဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်၊ အခြားအရေးပေါ်ကိစ္စများနှင့် အစိုးရဘတ်ဂျက်များအပေါ် မူတည်၍ ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ပြောင်းလဲရန် ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်ုပ်တို့ ငါးနှစ်တာအတွက် ရေးဆွဲထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးရည်မှန်း ချက် မူဘောင်တွင် နှစ်အလိုက် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် **နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်**ကို ပြင်ဆင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကို အခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

အစီအစဉ်နှင့် စီမံချက်များအား ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်းသည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ ခွဲခြမ်းသုံးသပ်ရာတွင် များစွာ အထောက်အကူပြုပါမည်။ Functional classification သည် ဝန်ကြီးဌာန၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် ၄င်းတို့နှင့် သက်ဆိုင်သော စီမံချက်များကို သိရှိနားလည်ရန် အထောက်အကူပြုပါမည်။ Economic classify-cation သည် စီမံချက်များ၏ အကျိုးရလဒ် ဖြစ်ထွန်းမှုများအား အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရေးအတွက် လိုအပ်ပါသည်။

(၁) ကဏ္ဍကိုအခြေခံ၍ စီမံချက်အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification)

ဆောင်ရွက်မည့်စီမံချက်နှင့် စီမံချက်ဘတ်ဂျက်သည် (က) မည်သည့် ကဏ္ဍအောက်တွင် (ဥပမာ - စိုက်ပျိုးရေး၊ လျှပ်စစ်ကဏ္ဍ စသည်)၊ (ခ) မည်သည့်ဝန်ကြီးဌာနနှင့်သက်ဆိုင်သည် စသည်ဖြင့် ခွဲခြား သတ်မှတ်နည်းဖြစ်ပါသည်။

(၂) ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic Classification)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်အမျိုးအစားသည် မည်သည့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အမျိုးအစား ဖြစ်သည်ကို ဖော်ပြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

- သာမန် အသုံးစရိတ် (Current Expenditure) ဥပမာ-လစာ၊ နေ့တွက်စရိတ်၊ လုပ်ငန်း လည်ပတ်စရိတ်၊ ငှားရမ်းခ စသည်များ၊
- ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် (Capital Expenditure) ဥပမာ–ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ နှင့် ပုံသေဝယ်ယူ၍ ရသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ၊
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး အသုံးစရိတ် (Capacity Building Expenditure) ဥပမာ - ဆွေးနွေးပွဲ၊ သင်တန်းစသည့်အသုံးစရိတ်၊
- လူသားချင်း စာနာမှု အထောက်အပံ့ (Humanitarian Support)

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် အုပ်စုဖွဲ့ဆွေးနွေးမှုများမှ ကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်သင့်သည့် လုပ်ငန်းခေါင်းစဉ်များ ထွက်ရှိလာပါသည်။ ယင်းလုပ်ငန်းများအနက် တက်ရောက်သူ ကျေးရွာသူ/သား အုပ်စု (၄) စုထဲမှ (၁၀) ဦးက ဦးစားပေးရမည့် စီမံချက်များကို အမှတ်ပေးကြပါသည်။ အချို့သော စီမံချက်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် နည်းပညာဆိုင်ရာ အသေးစိတ်အထောက်အပံ့များကို မြို့နယ်အဆင့် အစိုးရဌာနများနှင့် အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံမှ ပြည့်ပြည့်ဝဝ ရရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များမှာ-

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစားပေး ရမှတ်	ဦးစားပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၁။	စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်	• ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၅၅	၈	• ကျေးရွာတွင်းရှိလက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ကျေးရွာလူထုတို့ပါဝင်သောကျေးရွာ၏ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုး ရေး ဦးဆောင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သဘောတရားသင်တန်းများပေးခြင်း။ • ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်းများ၊အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများပါဝင်သော ကျေးရွာလူထု အခြေ ပြုအဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း။
၂။	စိုက်ပျိုးရေး	• သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသုံးစွဲစေခြင်း။	၆၈	၆	• နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ဘက်စုံသီးနှံပိုးမွှား ရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာ၊ သဘာဝမြေဩဇာ ပြုလုပ်နည်း၊ မြေဩဇာစနစ်တကျ သုံးစွဲနည်း • မျိုးကောင်း/သန့် များလက်လှမ်းမှီအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
		• လက်မှုလယ်ယာမှစက်မှုလယ်ယာသို့ ပြောင်းလဲ လုပ်ဆောင်ခြင်း	၆၉	၅	• လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးမှုဖြေရှင်းရန် စက်မှုလယ်ယာကဏ္ဍသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင် နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း • လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာနှင့်သွင်းအားစု များအရစ်ကျနှင့် အကြွေး ဝယ်ယူမှုဆိုင် ရာ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ။

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
		• တံတား(သို့) ရေပြွန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ် စနစ် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း	၇၅	၄	• ဇေကမ္ဘာကုမ္ပဏီနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ကားလမ်းပေါ် ရေထွက်ပေါက် နေရာတွင် တံတား(သို့) ရေပြွန်စနစ်တကျ တည်ဆောက်ရန် • ရေသွင်းရေထုတ်လွယ်ကူရေးအတွက် ရွာ၏ လယ်ကွင်းနှင့် အတွဲရံမြစ်အကြားတူးမြောင်းဖော်ခြင်း
		• အစုအဖွဲ့အလိုက် ငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်ဘဏ်များနှင့်ဆက်သွယ်၍ချေးငွေရရှိစေခြင်း။	၉၉	၁	• ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်အောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း
၃။	**မွေးမြူရေး**	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက် လာအောင်ဆောင် ရွက်ခြင်း။	၅၃	၉	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ သင်တန်းများပေးခြင်း မွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်ရန်အတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောမူဝါဒဆိုင်ရာများချမှတ်နိုင်ရေး အတွက် အထက်အဖွဲ့အသီးသီးသို့ တင်ပြတောင်းဆိုရန်။ • ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်ခြင်း
၄။	**ပညာရေး**	• ကျောင်းသူကျောင်းသားများ အတွက် လုံခြုံစိတ်ချရသည့် နေရာ ဖန်တီးပေးခြင်း • ပြည့်စုံကောင်းမွန်သောပညာ သင်ကြားမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ အားရရှိ ခံစားစေခြင်း	၈၂	၃	• စွမ်းဆောင်ရည်ရှိသော ကျောင်း အကျိုးတော် ဆောင်ကော်မတီ ဖွဲ့စည်းခြင်း • ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျောင်းဆောင်သစ်ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာသူရွာသားများမှ ရန်ပုံငွေ ထည့်ဝင်ခြင်း။ • ကျောင်းအဆောက်အဦများ ပြင်ဆင်ခြင်း

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၅။	ကျန်းမာရေး	• ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့် ရှောက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှု များ ရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅၀	၁၀	• ကျောင်းသုံးဂရိ ဘောဂများ ပြည့်စုံရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း • လိုအပ်သော ဆရာမအင်အားများ ခန့်ထားနိုင်ရန် ပညာရေး ဌာနများသို့ တင်ပြခြင်း။ • လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်အောင် အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။ • ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေး ပညာပေးနှင့် စောင့်ရှောက်ရေ ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်ရေး • ရွာသူရွာသားများအား ကျန်းမာရေးအသိပညာ မြှင့်တင်ရေး နှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးကို အလေးပြုဆောင်ရွက်ရေး • အသိပေးနှိုးဆော်မည့်တက်ကြွသည့်အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • မူလတန်းကျောင်းများတွင်ကျောင်း ကျန်းမာရေး အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ထည့်သွင်းရေးဆွဲခြင်း
၆။	လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး	• ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ပြုပြင် ခြင်း နှင့် ရေမြောင်းဖောက်လုပ် ခြင်းအားဖြင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ် ရေးကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက် ခြင်း	၈၃	၂	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ကျေးရွာချင်း ဆက်လမ်းများဖောက်လုပ်ခြင်း နှင့် ရေမြောင်းဖောက် လုပ်ခြင်း

စဉ်	ကဏ္ဍ/ အကြောင်း အရာ	စီမံချက်	ဦးစား ပေး ရမှတ်	ဦးစား ပေး အဆင့်	စီမံချက် အခွင့်အလမ်း နှင့် ဖော်ပြချက်
၇။	လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် အားကစား	• လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • လူငယ်များအား ဗဟုသုတနှင့် အား ကစားအား လေ့လာလိုက်စားလိုစိတ် ပွားများလာအောင် အားပေး အားမြောက် ပြုလုပ်ခြင်း	၆၉	၇	• မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့် ကျင်ရေးစည်းရုံးလှုံဆော်မှု ၊ တိုက်ဖျက်မှု များပြုလုပ်ခြင်း • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း • အားကစား၊ အနုပညာ • အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပညာ • စာပေနှင့် ယဉ်ကျေးမှု

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော် မည့် အချိန်ကာလ

ကျေးရွာလူထုက ဖော်ထုတ်ရေးဆွဲထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်များကို အကောင်အထည် ဖော်ဆောင်ရွက်ရန် စီမံကိန်းကာလကို ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ချက်များအား အခြေခံ၍ ရေးဆွဲထား ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းကာလများကို နှစ်စဉ် ပြုပြင်ရေးဆွဲပါမည်။ စီမံကိန်းကာလ အပိုင်းအခြားကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစား ပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၁	အစုအဖွဲ့အလိုက် ငွေစု ငွေချေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်း ခြင်း နှင့် ဘဏ်များ နှင့် ဆက်သွယ်၍ ချေးငွေရရှိ စေခြင်း။	၁	√				
၂	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်း ပြုပြင်ခြင်း နှင့် ရေမြောင်းဖောက် လုပ် ခြင်းအားဖြင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ကောင်း မွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂	√				
၃	ကျောင်းသူကျောင်းသား များအတွက် လုံခြုံ စိတ်ချရသည့် နေရာ ဖန်တီးပေး ခြင်း ပြည့်စုံကောင်းမွန်သောပညာသင်ကြား မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား ရရှိခံစားစေခြင်း	၃		√	√		
၄	တံတား(သို့) ရေပြွန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၄					√
၅	လက်မှုလယ်ယာမှစက်မှုလက်ယာသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်း	၅	√	√	√	√	√
၆	သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာ နည်း ပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသုံးစွဲစေခြင်း။	၆	√				
၇	လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် ကာ ကွယ်ရေးအစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။ လူငယ်များအား ဗဟုသုတနှင့် အားကစား အား လေ့လာလိုက်စားလိုစိတ်ပွားများ လာအောင် အားပေးအားမြောက်ပြုခြင်း	၇	√	√	√	√	√
၈	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင် ရည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင် ရွက်ခြင်း။	၈	√				

စဉ်	စီမံချက်	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀
၉	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။	၉	√				
၁၀	ကျန်းမာရေးပြုစုစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀		√	√		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်

ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်ကို အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ဘက်ဂျက်ကို အစီအစဉ် ရေးဆွဲချိန်တွင် ကုန်ကျစရိတ်ကိုအခြေခံ၍ ခန့်မှန်းတွက်ချက်ထားပါသည်။ အမှန်တကယ် ကုန်ကျနိုင်မည့် ဘက်ဂျက်ကို သက်ဆိုင်ရာဌာနများ၊ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများများမှ နည်းပညာနှင့် ငွေကြေး အကူအညီများရယူ၍ ပြန်လည်တွက်ချက်သွားရန် လိုအပ်ပါမည်။ ဖော်ပြပါ ဘက်ဂျက်အစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာလူထုမှ ထည့်ဝင်သော လုပ်သား အင်အား၊ လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ ပူးပေါင်းပါဝင်သော အချိန်များကို ထည့်သွင်းတွက်ချက်ထားခြင်း မရှိပါ။

စီမံချက် ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမာန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှု အထောက်အပံ့
				ငွေလုံး ငွေရင်း	စွမ်းဆောင် ရည် မြှင့်တင်ရေး	
၁	အစုအဖွဲ့အလိုက် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ ချေးငွေရရှိစေခြင်း။					
၂	ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် ရေမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း					

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမာန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်း	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၃	ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် လုံခြုံ စိတ်ချရသည့်နေရာ ဖန်တီးပေးခြင်း ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော ပညာသင်ကြားမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအား ရရှိခံစားစေခြင်း					
၄	တံတား (သို့) ရေပြွန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ် ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း					
၅	လက်မှုလယ်ယာမှစက်မှုလက်ယာသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်း					
၆	သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိသုံးစွဲစေခြင်း။					
၇	လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များ ဆောင်ရွက်ခြင်း။ လူငယ်များအား ဗဟုသုတနှင့် အားကစားကိုလေ့လာလိုက်စားလိုစိတ် ပွားများလာအောင် အားပေးအားမြောက်ပြုခြင်း					
၈	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။					
၉	မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ တိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။					

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (ကျပ်)			
			သာမာန်အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်းအသုံး စရိတ်		လူသားချင်းစာနာမှုအထောက်အပံ့
				ငွေလုံးငွေရင်း	စွမ်းဆောင် ရည်မြှင့်တင်ရေး	
၁၀	ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့်ရှောက်မှု နှင့် ဝန်ဆောင်မှု များရရှိ အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း					

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့် လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှာ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သော စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကို အထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန်တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန် ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးအား တာဝန်များခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-မိဘဆရာအသင်းသည် ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်း၏ ပညာရေး အရည်အသွေး ကောင်းမွန်တိုးတက်ရန် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေ၍ လယ်သမားအဖွဲ့က ကျေးရွာလယ်ယာကုန်ထုတ်လမ်း အဆင့်မြှင့်ခြင်းလုပ်ငန်းကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်စေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများ အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှု တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး မိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ် ပူးပေါင်းရန် လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများ ရယူဆောင်ရွက်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - မိဘဆရာအသင်းသည် မူလတန်းပညာရေး သင်ကြားမှု အရည်အသွေး တိုးတက်ရေး ဆောင်ရွက်ရန် မြို့နယ်ပညာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ညှိနှိုင်း ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ လယ်သမား အဖွဲ့အစည်းကလည်း လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထောက်အကူပြုလမ်း အဆင့်မြှင့်တင်ရန် မြို့နယ်ဆောက်လုပ်ရေးဦးစီးဌာနနှင့် ဆက်သွယ်၍ အင်ဂျင်နီယာဒီဇိုင်းပုံစံနှင့် တွက်ချက်မှုဆိုင်ရာ အကူအညီများ ရယူရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစား ဖော်ပြချက်တွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုလည်း တွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်း အမျိုးအစားများအတွက် အောက်ပါ အဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင် လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ
- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှု အဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့ အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိက အဖွဲ့အစည်များ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖော်ပြထား သော သတ်သတ်မှတ်မှတ် ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံ ကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီက တာဝန်ပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန် သာ ဖြစ်ပါသည်။ အချို့ကိစ္စများတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန် ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကို ဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာန ဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ် ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ လည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေး အစီအစဉ် များ ထားရှိမည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံး ပြုခ ကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက် ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ ဆောင် ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာ သယ်ယူမည့်ပစ္စည်းများ၏ ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက် သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အား တာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေး အတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စာသင်ကျောင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် မိဘဆရာအသင်း စသည် ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

အတ္ထရံကျေးရွာ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှု အခြေအနေများအား စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ် စစ်ဆေး အကဲဖြတ်ခြင်း လုပ်ငန်းကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသော နည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေး အကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းကို ပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်သောနည်းလမ်းကို လက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့်အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိ အဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများ တက်ကြွစွာ ပူးပေါင်းပါဝင်လာအောင် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော အဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ တည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာ တိုးတက် မှု (physical progress) နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (financial progress) တို့ကို စနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို သုံးလပတ်အစီအစဉ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းလုပ်ငန်းကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ကော်မတီ၏ စီစဉ်မှုဖြင့် သက်ဆိုင်ရာ စီမံချက် လုပ်ငန်းအလိုက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်နေသော အဖွဲ့အသီးသီးတို့က မိမိတို့ တာဝန်ကျရာ ကဏ္ဍအလိုက် စစ်ဆေးသုံးသပ်ပါမည်။

အဖွဲ့အသီးသီး၊ ကော်မတီအသီးသီးသည် မိမိတို့၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ ကနဦး သတင်းအချက်အလက်များ (Baseline) ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ကြပါမည်။ ယင်းအခြေခံ သတင်းအချက်အလက်များသည် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုကို တိုင်းတာမည့် အညွှန်းကိန်း (indicator)များ ဖြစ်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့်အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိမှု အစီရင်ခံစာ (monitoring report) ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးဆောင်ပါမည်။ သုံးလပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ် ဦးတည်ပါမည်။

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများလုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသော အခက်အခဲ အဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သော ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ နှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအနှီး လိုအပ်ချက်များ စုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- သုံးလပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်း လက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့် ငွေသားမဟုတ်သော အရင်းအမြစ်များ စုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်း ပြင်ဆင်မှု တိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် သုံးလပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှု အစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကို ပြုစု ပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာ ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံ ပေးပို့ပါမည်။ စာမျက်နှာ (၂-၃) ခန့် ပါဝင်သော အစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင်ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်များ၊ လိုအပ်သော အကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ ပါဝင်ပါမည်။

(ခ) နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှု အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကာလ နှစ်တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်စုံမှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည် သုံးသပ်တွေ့ဆုံပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဆောင်ရွက်နေသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှု အခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖိတ်ကြား အသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန် ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့် အဖွဲ့အစည်းများမှာ -

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊
- မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့် အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊
- ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံကိန်းများနှင့် သက်ဆိုင်သော မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများ၊
- သတင်းမီဒီယာများ၊
- ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ - မြို့နယ်အတွင်းရှိ အင်ဂျီအို အဖွဲ့များ) စသည်တို့ ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲတွင် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါ ဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များ ရယူနိုင်သော အခွင့်အလမ်းကိုလည်း ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျေးရွာ၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင် ဆောင်ရွက်နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ) နည်းပညာဆိုင်ရာ အကူအညီ

ယခုကဲ့သို့ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်းနှင့် စီမံဆောင်ရွက်စဉ် အစကနဦးကာလတွင် အချိန်ပိုင်းအလိုက် လေ့လာစောင့်ကြည့်ခြင်းနှင့် အကဲဖြတ်ခြင်းဆိုင်ရာကဲ့သို့ နည်းပညာ အကူအညီများကို မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်းများထံမှ လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

အခန်း (၁) ကျေးရွာ လူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

၁.၁ လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေ နှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာ အချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု	ကျား	မ	စုစုပေါင်း	စုစုပေါင်း %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရ ခွဲခြားထားပုံ
၁ နှစ်အောက်	၃၂	၂၂	၅၄	၂.၇%	နို့စို့အရွယ်
၁ နှစ်မှ ၅နှစ်	၆၅	၆၇	၁၃၂	၆.၆%	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်
၅ နှစ်မှ ၉နှစ်	၆၇	၆၄	၁၃၁	၆.၅%	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်
၁၀ နှစ်မှ ၁၄နှစ်	၉၀	၉၇	၁၈၇	၉.၃%	အလယ်တန်းကျောင်းသား အရွယ်
၁၅ နှစ်မှ ၆၀ နှစ်	၆၇၂	၇၃၃	၁၄၀၅	၇၀%	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်
၆၀ နှစ် နှင့်အထက်	၄၇	၅၁	၉၈	၄.၉%	သက်ကြီးရွယ်ကြီး
စုစုပေါင်း	**၉၇၃**	**၁၀၃၄**	**၂၀၀၇**	**၁၀၀%**	
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု			**၂၇၉**		
ပျမ်းမျှ အိမ်ထောင်စု အရွယ်အစား:			**၇ –၈**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်အိမ်ခြေ(၃၅၅)အိမ်တည်ရှိသည့်အနက် (၇၆)အိမ်သည်မိသားစုလိုက် ထိုင်းနိုင်ငံသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများဖြစ်၍ အခြေခံစာရင်းများမရရှိပါ။ အထက်ပါ အချက်လက်များသည် လက်ရှိကျေးရွာတွင်နေထိုင်သော (၂၇၉)အိမ်ရှိ အခြေခံစာရင်းများပေါ် မူတည်၍ စုစည်းတင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။

၁.၂ အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

ဇယား (၂) လုပ်သား အင်အား နှင့် ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	အဓိက အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	***စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံ ထုတ်လုပ်ရေး)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား မိသားစုဝင် လုပ်အား	၉၅	၃၄.၉	၆	လယ် ၂၂၊ ရာသီ+ခြံ ၇၃

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂	***တိရိစ္ဆာန် မွေးမြူရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂	၀.၇		စီပီကြက်မွေးမြူခြင်း
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၃	***ငါးဖမ်း လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၄	***သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၅	***ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၄		ဆန်စက်(၁)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၆	***လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၇	***ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၄		လက်သမား/ပန်းရံ ၁၊
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			၄၁	ဆောက်လုပ်ရေး ဝန်ထမ်း(၁)
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				လက်သမား/ ပန်းရံ ၄၀
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၈	*ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၁	၀.၄	၉	စက်ဘီးပြင်(၁၀)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၉	*ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၂.၆		စက်ချုပ်(၇)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၀	*လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၉၅	၃၄.၉		ကုန်စုံဆိုင်(၁၂)ဆိုင်၊ ခေါင်းရွက် ဗျက်ထိုး ၇၉၊ ကုန်သည် ၄
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၁	*ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၃	လွှာက်ရည်ဆိုင် (၃)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၂	*ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၇	၂.၆	၄၅	ယာဉ်မောင်း(၇)၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ (၄၅)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၁	၀.၄		ဆက်သွယ်ရေးဝန်ထမ်း
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၃	*ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၁၄	***အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၅	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား		၀.၇	၃	ပညာရေးမှူးရုံး(၁)၊ ၊ဆောက်လုပ်ရေး(၁)၊ လျှပ်စစ်(၁)
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၆	***ပညာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၄	၁.၅	၃	ကျောင်းဆရာ(၄)
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၇	***ကျန်းမာရေး***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၈	***လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၂			ဗလီဆရာ(၂)
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
၁၉	***အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)***				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၅၆	၂၀.၅		ကျပန်း၊(၅၁)၊ နိုင်ငံခြား(၅)
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင် အိမ်ထောင်စု	%	တွဲဖက် အလုပ် အကိုင်	မှတ်ချက်
၂၀	*ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ*				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊				
	ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	မိသားစုဝင် လုပ်အား				
	စုစုပေါင်း	၂၇၂		၁၁၀	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

အိမ်ထောင်စု (၇၆)စုသည် ထိုင်းသို့ မိသားစု အလိုက် ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု (၈၅)စုရှိ လူဦးရေ(၂၀၈)ဦးသည် ထိုင်းနှင့်မလေးရှားတွင် သွားရောက်လုပ် ကိုင်ကြပါသည်။ မှီခိုသည့် အိမ်ထောင်စု (၇) စု ရှိပါသည်။

၁.၃ သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

၁.၃.၁ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဧယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့	ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်း အကျဉ်း)	ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ ရေပေးနိုင်သည့်ဧက)
လယ်မြေ	၁၄၇.၄၅	သင့်		တူးမြောင်း/ချောင်းရေ
ရော်ဘာ	၃	သင့်		
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၃၃.၁၅	ညံ့		တွင်းရေ/မိုးရေ
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း				
ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာ				
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ				
စားကျက်မြေ	၃၄			
ပလပ်မြေ	၁၀၉.၆	သင့်		
သစ်တောမြေ				
အခြား				
စုစုပေါင်း	၃၂၇.၂			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။ ။ရေရှိသည့်နေရာအမျိုးအစား-ဆည်၊မြစ်ရေတင်၊စိမ့်စမ်းရေသွယ်၊မြေအောက်ရေ

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် လယ်မြေ(၂၅၇.၀၅)ဧကရှိသည့်အနက် (၁၄၇.၄၅)ဧကတွင် စပါးနှင့်ရာသီသီးနှံပင်များ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ (၁၀၉.၆)ဧကသည် စိုက်ပျိုးမှုမရှိသော ပလပ်မြေများ ဖြစ်ပြီး ၎င်းမြေပိုင်ရှင်များသည် မိသားစုအလိုက် နိုင်ငံခြားသို့ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ ဥယျာဉ်ခြံမြေ(၃၃.၁၅)ဧကရှိပြီး ဥယျာဉ်ခြံမြေများတွင် ရာသီသီးနှံပင်များနှင့် နှစ်ရှည်ပင် ဖြစ်သော ကြက်မောက်၊ ကွဲကော၊ မင်းဂွတ်နှင့် ဒူးရင်းများကို မြေလွတ်မရှိ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။

၁.၃.၂ ခါတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ခါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝ အရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)	လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမမှီ)
ကာဗွန်(ခါတ်ငွေ့/ရေနံ)		
ခါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တု၊ ကျောက်၊ ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)	များ	လွယ်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	နည်း	လက်လှမ်းမမှီ
အပင်မျိုးစိတ်များ (ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာ၏အရှေ့ဘက်ခြမ်းတွင် လမ်းခင်းကျောက်အများအပြားထုတ်လုပ်နိုင်သည့် ပက္ကလပ်တောင်တည်ရှိပါသည်။ ၎င်းတောင်တွင် ဦးဖေအောင်၊ ဦးခင်မောင်ဝင်း (ယဉ်မျိုးဆက်ကုမ္ပဏီ)၊ ဦးထွန်းမင်းစသည့် ကုမ္ပဏီ(၃)ခုမှ ကျောက်ထုတ်လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များတွင် ရှဉ့်ငပေါအနည်းငယ်သာရှိပြီး အခြားတော ကောင်များ ရှားပါးလာပြီဖြစ်ပါသည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များတွင် လောက်သေ၊ မဲဇလီ၊ တောဖီဇပ်စသည့် အပင်မျိုးစိတ်များသည် ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်များတွင် အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။

၁.၄ ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓန အဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိသောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	လယ်/ခြံ (၅)ဧကအထက်	လယ်/ခြံ (၂-၅)ဧက ကြား	လယ်/ခြံ (၂)ဧကအောက်	-

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု	အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု
အိမ်အခြေအနေ	အုတ်ခံ၊ ပျဉ်ခင်း/ကာ၊ သွပ်မိုး၊ ၂ထပ်အိမ်၊ အိမ်ခြံဝန်း(၄၀' x ၈၀') အထက်	သွပ်မိုး၊ ပျဉ်ခင်း/ကာ၊ အိမ်ခြံဝန်း (၄၀' x ၈၀')	လုံးတိုင်၊ ဖတ်မိုး၊ ထရံကာ၊ ပျဉ်ကြမ်း/ ဝါးခင်း	ဝါးတိုင်၊ ဝါးခင်း၊ ဖတ်မိုး၊ ဖတ်ကာ
လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ လိုင်းကား၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊ နွား (၂)ကောင် အထက်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊ ရေစုပ်စက်၊ နွား(၂)ကောင်၊ လှည်း	တက်ဆီ ဆိုင်ကယ် (၃)သိန်းတန်၊	ပေါက်တူး၊ ခါး
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	ဆိုင်ကယ်(၁၀) သိန်းကျော်၊ တီဗွီ အောက်စက်၊ စလောင်း၊ အိမ်စီးကား၊ ရွှေ	ဆိုင်ကယ် (၅)သိန်းကျော်၊ တီဗွီ/ အောက်စက်၊စလောင်း၊	စက်ဘီး၊ တီဗွီ/ အောက်စက်	စက်ဘီး၊ ခေါက်တီဗွီ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း၊ တနှစ်ဝင်ငွေ အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	သီးနှံဒိုင်၊ ကုန်သည်၊ လယ်၊ ခြံ၊ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ	လယ်/ခြံ၊ မွေးမြူရေး၊ နိုင်ငံခြားဝင်ငွေ	ကျပန်း	ကျပန်း
စုစုပေါင်း	**၅၆(၂၀%)**	**၁၀၅(၃၈%)**	**၉၅(၃၄%)**	**၂၃(၈%)**

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၁.၅ ထိခိုက်လွယ်မှု

၁.၅.၁ ဝမ်းစာ ဖူလုံမှု

ဇယား (၆) ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှု အခြေအနေ

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လအောက်	၉၃	၇၉%	ခေါက်ပြန်ကြေး၊ ဆွေမျိုးများ ပံ့ပိုးမှု၊ စပါးဘဏ်မှ ချေး

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ
၃ လနှင့် ၅ လအထိ	-	၀%	ခေါက်ပြန်ကြေး၊ ဆွေမျိုးများ ပံ့ပိုး မှု၊ စပါးဘဏ်မှ ချေး
၆လမှ၁၂လအထိ	၂၅	၂၁%	ခေါက်ပြန်ကြေး၊ ဆွေမျိုးများ ပံ့ပိုး မှု၊ စပါးဘဏ်မှ ချေး

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (ရက်၊ လ၊ နှစ်)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် ဤဆန်းစစ်ချက်များအရ မိသားစုများသည် အကြွေးဖြင့် အများဆုံး၀ယ်ယူစားသုံးကြရပါသည်။ တချို့မှာခေါက်ပြန်ကြေးယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ ဆွေမျိုးများ၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့်လည်းကောင်း၊ စပါးဘဏ်မှထုတ်ချေး၍သော်လည်းကောင်း ဝမ်းစာဖြည့်တင်းကြရပါသည်။

၁.၅.၂ ကူညီ စောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီ စောင့်ရှောက်မှု အထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ၆၀နှစ် နှင့် အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ရွာ၏ စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-

		အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်
အမျိုးသမီးဦးဆောင် သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	-
မုဆိုးဖို / တစ်ခုလပ်	ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများ	-
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသူ	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၁.၅.၃ ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	မြင့်	လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှုမရှိသောမိသားစုများ၊ လက်လီဈေးသည်များ၊ကျပန်းမိသားစုများလုပ်ငန်း ရရှိရန်မသေချာခြင်း၊၀င်ငွေမသေချာခြင်းတို့ကြောင့်

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု(မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့်	အက်စ်စီဂျီ ဘိလပ်မြေကုမ္ပဏီ နှင့် ဇေကမ္ဘာကုမ္ပဏီမှ မြေဝယ်မှုကြောင့် စိုက်ပျိုးမြေရှားပါးမှုဖြစ်လာ။
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်းကြောင့် လယ်မြေများ၊မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ နစ်မြုပ်မှုရှိ၊
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	မိုးများသောဒေသဖြစ်သော်လည်း နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်နည်းပါးလာခြင်း၊ မိုးရွာသည့်ကြိမ်ရေနည်းလာခြင်း၊ မိုးနှောင်းပိုင်းတွင်မိုးရွာသွန်းမှု လျော့နည်းခြင်း။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	တခါတရံအဖျားခတ်တိုက်ခတ်မှုများရှိသော်လည်း ပျက်စီး ဆုံးရှုံးမှုများ အနည်းငယ်သာရှိပါသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ဖြစ်ပွါးမှုနည်းပါး
၇	မီးဘေး	လတ်	လွန်ခဲ့သော(၃)နှစ်တွင် အိမ်မီးလောင်မှုတစ်ကြိမ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။ အိမ်ခြံဝန်းများ ကျဉ်းမြောင်းခြင်းကြောင့် နွေရာသီတွင် ဖြစ်နိုင်ခြေများပါသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	မြင့်	လွန်ခဲ့သော နှစ်ပေါင်း(၃၀)ကျော် မှစတင်ကာ ဓာတ်မြေဩဇာများသုံးစွဲခြင်း၊ စိုက်ခင်းများအား ပိုးကာကွယ်ရန်ဒီဇယ်လောင်းသည့် အလေအကျင့်ရှိခြင်း။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့်	သစ်တောမြေဧကမရှိ။
၁၁	ငှက်ဖျားရောဂါ	နိမ့်	ငှက်ဖျားဖြစ်ပွားမှုဧရိယာ မဟုတ်သော်ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ချေနည်း၊ ဖြစ်ပေါ်လာပါက ထိရောက်သော ဆေးကုသမှုများခံယူ။
၁၂	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	အခြေခံဗဟုသုတရှိသောကြောင့် ကြုံတင်ကာကွယ်နိုင်ပြီး ကူးစက်ခံရပါက ထိရောက်စွာ ဆေးကုသမှုခံယူ။
၁၃	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့်မား	အခြားဒေသများသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်သူများပြားခြင်းကြောင့် ကူးစက်ခံရနိုင်မှု အခြေအနေများစွာ ရှိခြင်း
၁၄	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)		

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၁၅	လူကုန်ကူးခြင်း	နည်း	နိုင်ငံခြားတွင်သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသော လူငယ်များစွာရှိသော်လည်း ရပ်ရွာမှသူများ၊ ဆွေမျိုးများနှင့် သွားရောက်ခြင်းကြောင့် လူကုန်ကူးမှုအန္တရာယ် နည်းပါးပါသည်။
၁၆	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ		
၁၇	အခြား		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အလယ်အလတ်တန်းတောင်သူများနှင့် တောင်သူကြီးများသည် ၎င်းတို့၏လယ်မြေများသို့ နှစ်စဉ်မြစ်ရေဝင်ရောက်မှုများကြောင့် စပါးသီးနှံဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်ပေါ်ခြင်း၊ ဓာတ်မြေဩဇာများသုံးစွဲမှုများခြင်း ကြောင့်မြေဆီဩဇာများပျက်စီးလာခြင်း စသည်တို့ကြောင့် သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့ကျစေနိုင်မှုအခြေအနေ မြင့်မားနေပါသည်။

၁.၅.၄ ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

ဇယား (၉) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် အုပ်စု

စဉ်	အုပ်စု	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	မြင့်	လူငယ်အများစုမှာတဖက်နိုင်ငံသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသဖြင့် လူကုန်ကူးမှုများ၊ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုများနှင့် ကူးစက်ရောဂါရရှိနိုင်မှု မြင့်မားပါသည်။ ထို့ပြင် ကျိုက်မရောနှင့် မော်လမြိုင်မြို့များတွင် မူးယစ်ဆေးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သောကြောင့် လူငယ်အများစုမှာ ဆေးသုံးစွဲမှုများရှိလာပါသည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	မြင့်	အလုပ်ရှားပါးသည့်အချိန်တွင်ဝင်ငွေရရှိမှုနည်းလာသဖြင့်ဝမ်းစာမလုံလောက်မှုနှင့်ကြုံတွေ့နိုင်။
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသား တောင်သူ	မြင့်	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု
၄	သဘာဝဘေးဒဏ်နှင့် ရောဂါဘယထူပြောရာဒေသတွင်နေထိုင်သူများ	နိမ့်	
၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	

စဉ်	အုပ်စု	ထိခိုက်မှု (နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၆	မတော်မဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	နိမ့်	
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွါရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	မြင့်	နှစ်စဉ် ချောင်းရေကြီးချိန်၊ မြစ်ရေတက်ချိန်တွင် ဆုံးရှုံးမှုများနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်း	မြင့်မား	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှုနှင့် ကြုံတွေ့ရနိုင်
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	နိမ့်	
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	နိမ့်	
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ		
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား		
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့်	လူငယ်အများစုမှာ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲရန် လက်လှမ်းမှီလာ ခြင်း။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့်	ကျေးရွာရှိ လူငယ်အများစုနှင့်လူလတ်ပိုင်း အများစုသည် အခြားနိုင်ငံများတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြခြင်းကြောင့် ကူးစက်ရောဂါရရှိနိုင်မှုများခြင်း။
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	နိမ့်	
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့်	မိသားစုအလိုက် အခြားဒေသများသို့သွားရောက်လုပ်ကိုင်မှုများရှိခြင်း။ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲခြင်းနှင့် ကူးစက်ရောဂါများ ရရှိနိုင်မှုများခြင်း။
၁၉	ကားသမား	နိမ့်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

အခန်း (၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

၂.၁ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

၂.၁.၁ ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထု အခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ (၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ကလိုင်းကနိုင်လူငယ် ပရဟိတအဖွဲ့	၂	၄	၅	၉	လူမှုရေး လုပ်ငန်း	၄	၆
၂	မိဘဆရာအသင်း	၂	၇	၃	၁၀	ပညာရေး ကဏ္ဍ	၄	၇
၃	ကြက်ခြေနီအဖွဲ့	၂	၃		၃	ကျန်းမာရေး ကဏ္ဍ	၅	၇
၄	ကျေးရွာအရန်မီးသတ် အဖွဲ့	၂	၇		၇	လူမှုရေး လုပ်ငန်း	၄	၇
၅	မိခင်နှင့်ကလေးအဖွဲ့	၂		၅	၅	ကျန်းမာရေး	၅	၇
၆	သာရေး နာရေးအဖွဲ့	၂	၅		၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်း	၄	၆
၇	အမျိုးသမီးရေးရာ အဖွဲ့	၂		၅	၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်း	၅	၇

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့ (အားနည်း)

၂.၁.၂ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်းအမျိုးအစား (၁/၂/၃/၄/၅/၆/၇)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ်
၁	UNICEF ပံ့ပိုးမှုဖြင့် Save tha Children မှအကောင်ထည်ဖော်	၄	ကျောင်းအိမ်သာဆောက်လုပ်ပေးခြင်း၊ ကျောင်းသုံးစာအုပ်များ၊ စာရေးကိရိယာများ၊ ကျောင်းစာသင်ခုံများ ပံ့ပိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း
(၄) ဘက်ပေါင်းစုံဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ(ဥပမာကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)
(၅) ကဏ္ဍအလိုက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်း (ဥပမာ - UK Aid, GIZ စသည့်)
(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)
(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

၂.၂ စီးပွားရေး နှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ

၂.၂.၁ သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၂.၂.၁.၁ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေ ပိုင်ဆိုင်မှု၊ မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှု အရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု %	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၁၉၀	၆၈	
၂	၂.၅ဧကအောက်(၁ဟတ်တာထိ)	၃၄	၁၂	
၃	၂.၅ဧကမှ ၅ ဧကထိ(၂ ဟတ်တာထိ)	၄၂	၁၅	
၄	၅ဧကမှ၁၂.၅ဧကကြား (၅ဟတ်တာထိ)	၁၃	၅	
၅	၁၂.၅ဧကအထက် (၅ဟတ်တာနှင့် အထက်)			
	ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း	**၂၇၉**	**၁၀၀%**	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၂.၁.၂ အစိုးရ နှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့် ဧရိယာ

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ် နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု (တနှစ်ပတ်လုံး/ရာသီအလိုက်)
၁	ဆည်			
၂	ရေလွှဲဆည်			
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း			
၄	ဆည်မြောင်း/ တူးမြောင်း			
၅	အဝီစိတွင်း			
၆	လက်ငင် ရေတွင်း	၂၃၉		တနှစ်ပတ်လည်ရရှိ
၇	စိမ့်စမ်းရေ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

ကျေးရွာတွင် ရာသီသီးနှံပင်များကို လက်ငင်ရေတွင်းများမှ ရေကို စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် အသုံးပြုကြပါသည်။

၂.၂.၁.၃ အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၄) အဓိကသီးနှံများ နှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံ စိုက်ပျိုးသည့် ကာလ	သွင်းအားစု လိုအပ်ချက် (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	အမြတ် ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/လတ်/ မြင့်)	မှတ် ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
စပါး	၁၄၇.၄၅	တင်း	၃၀	၈၀	၅၅	ဝါဆို-တန်ဆောင်မုန်း	လတ်	နိမ့်	
ရာသီသီးနှံ	၃၃.၁၅	–	–	–	–	တနှစ်ပတ်လုံး	လတ်	လတ်	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် အဓိကစိုက်ပျိုးသောသီးနှံများမှာ စပါးနှင့်ရာသီသီးနှံများဖြစ်ပါသည်။ ရေနက်ကွင်းတွင်စပါးအထွက်နှုန်းနည်းပြီး ကုန်းပိုင်းလယ်ကွက်များတွင် မှော်ဘီစပါးမျိုးသည် အထွက်နှုန်းအကောင်းဆုံးဖြစ်ပြီး အနည်းဆုံးတင်း၄၀ မှ အများဆုံး ၈၀တင်းထိ ထွက်ရှိပါသည်။ ကျန်စပါးမျိုးများသည် အနည်းဆုံးတင်း၃၀မှ ၅၀တင်းထိထွက်ရှိပါသည်။

ရာသီသီးနှံများအား ကဆုန်လမှတော်သလင်းလထိ ဥယျာဉ်ခြံများတွင် စိုက်ပျိုးကြပြီး သီတင်းကျွတ်/ တန်ဆောင်မုန်းလမှ တပို့တွဲလထိ လယ်မြေများတွင် ရေသွင်းစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အဓိကစိုက်ပျိုးသော သီးနှံများမှာ သခွား၊ ဘိုစား၀ါ၊ ပဲတောင့်ရှည်၊ ရုံးပတီ၊ ချဉ်ပေါင်၊ ကန်စွန်းရွက်၊ ပြောင်း၊ ပိန်းဉ၊ ငရုပ်၊ ကြက် ဟင်းခါး၊ ပဲလင်းမြွေနှင့် ခဲတို့ဖြစ်ကြပါသည်။ ဈေးကွက် လိုအပ်ချက် ပေါ်မူတည်၍ သီးနှံတစ်မျိုးချင်း၏စိုက်ပျိုးဧကသည် တစ်နှစ်နှင့်တစ်နှစ် ကွာခြားမှု ရှိပါသည်။ သီးနှံအမျိုးအစားအလိုက် သီးနှံတစ်မျိုးတွင် အနည်းဆုံးရင်းနှီးငွေတစ်ဧကလျှင် (၅-၁၀) သိန်းထိရှိပြီး ရောင်းချရမှုသည် ဈေးကွက်ပေါ်မူတည်ပြီး (၇–၃၅)သိန်းထိ ရရှိပါသည်။ အမြတ်ရရှိမှု အများဆုံး သီးနှံမှာ သခွားဖြစ်ပါသည်။

၂.၂.၁.၄ လယ်ယာသုံး စက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၅) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/ အခြေအနေ
ထွန်စက်	၃		၁၉၈၅(၂၅၀၀)ကျပ်ဖြင့်လယ်မြေထွန်ယက်ခြင်း လုပ်ငန်းများတွင်အငှားထွန်ယက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
ရိတ်သိမ်းစက်			
လက်တွန်းထွန်စက်			
ခြွေလှေ့စက်			
ရေစုပ်စက်	၇၆		ကိုယ်ပိုင်စိုက်ခင်းများတွင် အသုံးပြုကြပါသည်။
ခြေနင်းရေတင်စက်			
မျိုးစေ့ချစက်			
မြက်ရိတ်စက်	၂		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၂.၁.၅ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီ၊သြဇာ)	ရှိ	မစိုက်ပျိုးသော လယ်မြေများစွာရှိခြင်း၊ သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ	တွင်းရေ၊ ချောင်းရေနှင့် တူးမြောင်းမှရရှိ။
သဘာဝမြေဆွေး၊ သြဂဲနစ်	ရှိ	ကြက်ချေး၊ နွားချေးများကျေးရွာတွင်း၌ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်။

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
ဩဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး	မရှိ	လက်လှမ်းမမှီ၊ ၎င်းနှင့်ပက်သက်သော အသိပညာ၊ ဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း။
ချေးငွေရရှိမှု	မရှိ	လယ်သမားများ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့် ချိတ်ဆက်ချေးယူနိုင် ခြင်း၊
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ရှိ	မြေဩဇာ(သဘာဝ/ဓာတ်)များ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ၊ မျိုးစေ့များကျေးရွာတွင်း၌ အလွယ်တကူ ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကျေးရွာနှင့် (၁.၆) ကီလိုမီတာအကွာရှိ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ (၂၀.၈)ကီလိုမီတာအကွာရှိ မော်လမြိုင်မြို့တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဌာနသည် နှစ်စဉ်တောင်သူလယ်သမားများ အတွက် နည်းပညာဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရောင်းချပေးခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေး ဆေးဆိုင်များမှမြေဩဇာ/ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲနည်းများ သင်ပြပေးခြင်း၊ စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေများထုတ်ချေး ပေးခြင်း၊ မြေယာပြုပြင်ရန် ကျေးရွာတွင်းရှိ ထွန်စက် များဖြင့် အငှားထွန်နိုင်ခြင်း။
ထုတ်လုပ်မှုဈေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင်းရှိ သီးနှံဒိုင်များထံ၌ ထွက်ကုန်များ အလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်ခြင်း၊ ကျိုက်မရောဈေးနှင့် မော်လမြိုင်ဈေးများတွင် ရောင်းချနိုင်ခြင်း။
မျိုးကောင်း/သန့်ထုတ်လုပ်သုံးစွဲနိုင်မှု	မရှိ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်ရာသီသီးနှံများအား အဓိကစိုက်ပျိုးကြပါသည်။ လယ်မြေဧက (၂၅၇.၀၅) ရှိ သည့်အနက် (၁၀၉.၆)ဧကမှာစိုက်ပျိုးမှုမရှိသော ပလပ်မြေများ ဖြစ် ပါသည်။ ၎င်းလယ်ပိုင်ရှင်များမှာ မိသားစုအလိုက်နိုင်ငံခြားတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြသူများ ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိလယ်မြေများသည် သီးထပ်စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင်း၌ သီးနှံဒိုင်ရှိသည့်အတွက် ထွက်ရှိသောကုန်များမှာအလွယ်တကူ ရောင်းချ နိုင်ခြင်းရှိသည့် အပြင်မော်လမြိုင်နှင့် ကျိုက်မရောဈေးများတွင်လည်း အလွယ်တကူရောင်းချနိုင် ပါသည်။

၂.၂.၁.၆ သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံထုတ်လုပ်မှု အတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	လယ်ပိုင်ရှင်များ နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်ကြခြင်းကြောင့် မစိုက်ပျိုး သော လယ်မြေဧကများစွာရှိခြင်း။
ငွေကြေးအရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	အတိုးနှုန်းကြီးခြင်း၊ လိုအပ်သလောက်ရင်းနှီးငွေမရခြင်း၊ လိုအပ်သော အချိန်တွင် ချေးယူမရခြင်း၊ အချိန်တိုအတွင်းပြန်လည်ပေးဆပ်ရခြင်း၊ အာမခံထားရခြင်း။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	ရှိ	မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မျိုးစေ့နှုန်းမြင့်မားလာခြင်း၊ အလုပ်သမားရှားပါးလာခြင်း၊
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	အများစုမှာ နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်ကြပါသည်။ လယ်၊ ခြံ လုပ်ငန်းများတွင်လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် လုပ်အားခ ပိုဆောင်း ပေး၍ ကြိုတင်ငှားရခြင်း၊ အခြားနယ်များမှ အလုပ်သမားများ ခေါ်ယူအသုံးပြုရခြင်း။
ဆည်မြောင်းရေရရှိမှု	ရှိ	တူးမြောင်းကောခြင်းကြောင့် ရေဆွဲအားမကောင်းခြင်း၊ နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ စပါးအောင်ရေလုံလောက်စွာမရရှိခြင်း။
မိုးရေမလုံလောက်မှု	မရှိ	
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အချိန်မှီအသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	စပါးတွင်အရွက်ဖြူ၊ ရွက်လိပ်၊ ပိုးမွှေး၊ ဖလံဖြူများကျရောက်ခြင်း၊ ရာသီသီးနှံပင်များတွင် ပြ၊ သီးလုံးဖောက်ပိုး၊ ရွက်စားပိုး၊ မှို စသည့် ရောဂါပိုးမွှားများ နှစ်စဉ်ကျရောက်ပါသည်။
နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့ကျင့်နည်းခြင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဟောပြောပွဲများသာဖြန့်ဝေပေးနိုင်ခြင်း၊
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	
အစိုးရမူဝါဒနှင့် အစီအစဉ်	ရှိ	လက်ရှိလယ်မြေများတွင် လက်မှုလယ်ယာ ကဏ္ဍမှ စက်မှု လယ်ယာကဏ္ဍသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစီအစဉ် နှင့် အလုပ်ကိုင်အခွင့်လမ်းများ ဖန်တီးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။
မျိုးကောင်း/သန့်ထုတ်လုပ်သုံးစွဲနိုင်မှု	ရှိ	မျိုးအတွက် သီးသန့်ထားသည့် အကွက်မထား၊ စိုက်ခင်းမှ ရသည့် စပါးကို မျိုးအဖြစ် (၃)နှစ် တစ်ကြိမ်လဲသော်လည်း အခြားစိုက်ခင်းမှ ရရာစပါးကိုသာ လဲသုံးကြသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမြေဧက (၂၅၇.၀၅)ရှိသော်လည်း လက်ရှိစိုက်ပျိုးသောဧကမှာ (၁၄၇.၄၅)ဧကသာရှိပါသည်။ (၁၀၉.၆)ဧက ၏ပိုင်ရှင်များမှာ မိသားစုလိုက် နိုင်ငံခြားသွားခြင်းကြောင့် မစိုက်ပျိုးသောမြေများဖြစ်ပါသည်။ လယ်မြေများသည် စိုက်ပျိုးရေအား တူးမြောင်းနှင့် ချောင်းရေမှ အဓိကသွယ်ယူကြပါသည်။ လက်ရှိတူးမြောင်းသည် ကောနေသည့်အပြင် ဧကမှာ ကုမ္ပဏီပိုင်လမ်းပေါ်ရှိ တူးမြောင်းနေရာတွင် ရေပြွန်အသေး(၂)ခု တပ်ဆင်ထားသည့်အတွက် ရေဆွဲအားမကောင်းခြင်းကြောင့် နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးချိန်တွင် ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ ရေတန့်ခြင်းတို့ ဖြစ်ပေါ်ကာ စိုက်ခင်းများတွင် ဆုံးရှုံးမှုများကြုံတွေ့ကြရပါသည်။ တောင်သူအများစုသည် မိမိတို့၏ဒေသစပါးမျိုးကိုသာ အဓိကအားထားစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

တောင်သူများသည် လယ်မြေပြုပြင်ခြင်းနှင့် ခြွေလှေ့ခြင်းအား စက်ကိရိယာများဖြင့် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြသော်လည်း မျိုးနှုတ်ခြင်း၊ စိုက်ပျိုးခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ပေါင်းရှင်းခြင်းစသည် လုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင် ရန်အတွက် အလုပ်သမားရှားပါးခြင်းများနှင့် ကြုံတွေ့ကြရပါသည်။

ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့်သဘာဝမြေဩဇာများအား အလွယ်တကူဝယ်ယူ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဈေးနှုန်း မြင့်မားလာခြင်းကြောင့် စိုက်ခင်းများတွင်ထည့်ဝင်ရမည့် ပမာဏအလိုက် ထည့်သွင်း နိုင်ခြင်းမရှိပါ။ လယ်သမားများမှာ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၌ ချေးငွေထုတ်ယူနိုင်သော်လည်း အခြားစိုက်ပျိုးတောင်သူများမှာ ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန်အတွက် ငွေတိုးချေးစားသူများထံတွင် အတိုးနှုန်းမြင့်မားစွာဖြင့် ချေးယူကြရပါသည်။

၂.၂.၂ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်း

၂.၂.၂.၁ မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှု အခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၅၈	(၁၉၃)ကောင်မွေးမြူထားရှိပြီး အသားထုတ်ရောင်းချခြင်း၊ လယ်ယာလုပ် ငန်းလုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခြင်းများအတွက် တပိုင်တနိုင်မွေးမြူကြပါသည်။
မြင်း	၂	(၇)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။
ကျွဲ		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်	၉	(၅၈)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။
သိုး		
ဝက်	၁၁	(၁၀၄)ကောင်မွေးမြူထားရှိပြီး တပိုင်တနိုင်စီးပွားဖြစ်မွေးမြူလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ကြက်	၈၇	(၁၆၂၇)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။ ဒေသကြက်များအား တပိုင်တနိုင် မွေးမြူကြပြီး CP၊ ဒိုင်းမွန်း၊ ဂျဖာနှင့် AA စသည့် မျိုးများအား (၉၊ အသား) စီးပွားဖြစ်မွေးမြူ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။
ဘဲ	၃၆	(၂၁၆)ကောင်မွေးမြူထားရှိပါသည်။ စီးပွားဖြစ် ကြက် မွေးမြူရေးဖြင့် တွဲဘက်မွေးမြူခြင်းရှိပြီး အင်းစောင်းများ တွင်လည်း တပိုင်တနိုင်မွေးမြူ ကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၂.၂.၂ မွေးမြူရေးကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ၃၄၈ကရှိခြင်း။
ရေရရှိမှု	တွင်းရေ၊ ချောင်းရေများမှ နှစ်ပတ်လည်ရရှိခြင်း။
တိရိစ္ဆာန်မျိုး	ကြက်နှင့် ဝက်များတွင် (CP၊ ဒိုင်းမွန်း၊ ဂျဖာ၊ AA) စသည့် ကုမ္ပဏီများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို မွေးမြူကြပါသည်။
ချေးငွေ	သမဝါယမအဖွဲ့ နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ချေးနိုင်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	မျိုး၊ ဆေးနှင့်အစာများ ကျေးရွာတွင်းနှင့် ကျိုက်မရော၊ မော်လမြိုင်မြို့များတွင် အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း၊ ကုမ္ပဏီများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များမှ ကျေးရွာသို့ တိုက်ရိုက်ရောင်းချခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	ကုမ္ပဏီများမှ ကျေးရွာသို့အရောက်ပို့ဆောင်ပေးခြင်း၊ မျိုးနှင့်အစာများအား လဆိုင်းဖြင့်ရောင်းချပေးခြင်း၊ ကာကွယ်/ကုသဆေးများအား တိ/မွေးကုဌာနရှိ မွေးမြူရေး ဆရာဝန်များ၊ မွေးမြူရေးကျွမ်းကျင်လုပ်သားများမှ ထိုးနှံပေးခြင်း/ ကုသပေးခြင်း၊
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ကျေးရွာတွင်း၌ အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်ခြင်း၊ စီပီကုမ္ပဏီတွင် ထုတ်ကုန်အများအပြားရောင်းချနိုင်ခြင်း၊
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	အိမ်ခြံကျဉ်းမြောင်းခြင်း၊
လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှု	ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အတွေ့ကြုံများရှိခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်စွာမွေးမြူနိုင် ခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၂.၂.၃ မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၀) မွေးမြူရေး နှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာ နှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မွေးမြူရေး	
ချေးငွေလက်လှမ်းမှီမှု	အတိုးနှုန်းကြီးခြင်း၊ လိုအပ်သလောက်ရင်းနှီးငွေမရခြင်း၊ လိုအပ်သော အချိန်တွင် ချေးယူမရခြင်း၊ အာမခံထားရခြင်း။
ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	နှစ်စဉ် ဝက်များတွင် နားရွက်ပြာရောဂါများကျရောက်ခြင်း၊ ဆိတ်နှင့်နွာ တွင်ခွာနာလျှာနာရောဂါများဖြစ်ခြင်း၊ ကြက်နာကျခြင်းများ ဖြစ်ပွားပါ သည်။
သွင်းအားစုဈေးကွက်	ကုမ္ပဏီများမှ သတ်မှတ်ထားသောဈေးနှုန်းအတိုင်းဝယ်ယူရခြင်း၊ ဈေးနှုန်း မြင့်မားသည့်အတွက် ရင်းနှီးငွေမလုံလောက်ခြင်း၊ အမြတ်ရရှိမှုနည်း ခြင်း။
ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုဈေးကွက်	CP ကုမ္ပဏီမှ ဈေးကွက်ထိန်းချုပ်ထားခြင်း၊ ၎င်းအားကျော်လွန်၍ ထိုးဖောက်ရောင်းချနိုင်သည့် အခွင့်လမ်းမရှိခြင်း။
မွေးမြူရေးနှင့် ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများတွင် ဝက်၊ ဆိတ်၊ ကြက်နှင့် နွားများအား အများစုမွေးမြူကြပါသည်။ နွားများအား လယ်ယာလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်ရန်နှင့် နွားချေးယူခြင်းများအတွက် မွေးမြူကြပြီး မွတ်စလင်အများစုမှာ မိမိတို့ဘာသာရေးပွဲတော် လုပ်ဆောင်ရန်အတွက် မွေးမြူကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အချို့သောမိသားစုများသည် ဝက်နှင့် ကြက်များအား မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအသုံးပြုကြပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မှစီးပွားဖြစ်ထိ မွေးမြူလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

၂.၂.၃ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော စီးပွားရေး လုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၂.၂.၃.၁ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သ မား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက် ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	၁			ဆန်စက်(၁)
၃	လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး				
၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း	၁	၄၁		လက်သမား/ပန်းရံ(၁)၊ ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ထမ်း(၁) လက်သမား/ ပန်းရံ ၄၀
၅	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁၀			စက်ပြင် (၁၀)ဦး
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	၇			စက်ချုပ်(၇)ဦး
၇	လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး	၉၅			လတ်၊ နိမ့် ကုန်စုံဆိုင်(၁၂)၊ ခေါင်းရွက်ဗျက် ထိုး(၇၉)ဦး ကုန်သည် ၄
၈	ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း		၃		နိမ့် လှ့က်ရည်ဆိုင် (၃)
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေး နှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၅၂	၁		လတ်/ နိမ့် ယာဉ်မောင်း(၇)၊ ဆိုင်ကယ်ကယ်ရီ (၄၅)၊ ဆက်သွယ်ရေးဝန်ထမ်း(၁)
၁၀	ငွေချေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းလုပ်ငန်း အပါအဝင်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)				
၁၁	အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ်ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ				
၁၂	ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေး နှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)		၅		ပညာရေးမှူးရုံး(၁)၊ ဗလီဆရာ(၂)
၁၃	ပညာရေး		၇		ကျောင်းဆရာမ(၃)၊ မွစ္စလင်သင်ကျောင်းဆရာ(၄)
၁၄	ကျန်းမာရေး				

စဉ်	လုပ်ငန်းများ (ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေ အတွက်	ဝန်ထမ်း / အလုပ်သ မား အရေ အတွက်	မိသားစု ဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်) နှင့် ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁၅	လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ				
၁၆	အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)		၅၆		ကျပန်း (၅၁)၊ နိုင်ငံခြား(၅)
၁၇	ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူ				
	စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်သူဦးရေ	**၁၆၆**	**၁၁၃**		

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၂.၃.၂ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာ နှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
ကျိုက်မရောမြို့၊ မော်လမြိုင်မြို့များတွင် အရောင်းစာရေး၊ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း စသည့်အလုပ်ကိုင်များရှိခြင်း။ မော်လမြိုင်မြို့တွင် လက်ရှိရှောပင်းစင်တာသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်နေခြင်း။ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး စခန်း တည်ရှိခြင်း။ ဇေကမ္ဘာကုမ္ပဏီ နှင့် ထိုင်းကုမ္ပဏီများမှ ဘိလပ်မြေ စက်ရုံ တည်ဆောက်နေခြင်း။	လုံလောက်သည့်လစာမရရှိခြင်း၊ ပညာအရည်ချင်း ကန့်သတ်မှုရှိခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၃ ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု ဈေးကွက်

ဇယား (၂၃) ကုန်စည် နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	(၁.၆)ကီလိုမီတာ	(၂၁.၆)ကီလိုမီတာ
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့် ၎င်း၏ အထောက်အပံ့များ	ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ လိုင်းကား	ဆိုင်ကယ်၊ ကား၊ လိုင်းကား
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	အမယ်မျိုးစုံ (အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ပစ္စည်းများ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း၊ ရေလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း)	အမယ်မျိုးစုံ (အစားအစာ၊ အဝတ်အထည်၊ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်း၊ စိုက်ပျိုးရေးသုံးပစ္စည်းများ၊ လယ်ယာလုပ်ငန်းသုံး ပစ္စည်း၊ ရေလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်း၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးပစ္စည်း နှင့်ယာဉ်) စသည်တို့အား လက်လီ/လက်ကားရောင်းချခြင်း၊ ဒိုင်များရှိခြင်း။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့် ဝန်ဆောင်မှု	အဆောက်အဦးပိုင်းပုံမှန်ဈေး ဖြစ်ပြီး အိမ်ဆိုင် များနေ့စဉ် ဖွင့်လှစ်၊ ဆိုင်ကယ်၊ လိုင်းကား၊ ကားဖြင့်သွားလာနိုင်၊ ကျေးရွာထွက်ကုန် များအား ကုန်စိမ်းတန်းတွင်ရောင်းချနိုင်။	အလွန်ကြီး၊ အလွန် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဒိုင်များတွင် ကုန်စည်များ အဆင်သင့် သွင်းနိုင်။ ပုံမှန်ဈေးဖြစ်ပြီး စက်လှေ၊ ကား၊ လိုင်းကား ဖြင့်သွားနိုင်၊

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၄ ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှု နှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ် (မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဘဏ်)	ချေးငွေ	၆လ	၀.၅%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
ငွေချေးပေးသူ	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	၅– ၂၀%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုအမျိုးအစား	ပြန်လည်ပေးဆပ်ရမည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
ပုဂ္ဂလိက အသေးစားချေးငွေဝန် ဆောင်မှုကဏ္ဍ(သမ)	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	၁.၁၅%	မလိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
ရွှေဆိုင်(အပေါင်ဆိုင်)	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	၃–၄%	လိုအပ်	ပုံသေစည်းမျဉ်း
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	တိကျသောကာလ	၃–၁၀%	မလို	အချိန်တိုင်းမရနိုင်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၅ သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်း အပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

၂.၅.၁ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ:

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် နှင့် သဘာဝ အရင်းအမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှု အတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့် နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီသြဇာကြွယ်ဝမှု	မြင့်	ဓာတ်မြေဩဇာများ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ သုံးစွဲမှုနှစ်ကြာရှည်စွာအသုံးပြုလာကြပါသည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	မြင့်	ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ မရှိသလောက်ရှားပါးလာပါသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	မြင့်	နှစ်စဉ်သီးနှံများတွင် ရောဂါပိုးကျရောက်ပါက ပိုးသတ် ဆေးများသုံးစွဲခြင်း၊ ဓာတ်ဆီ များဖြန်းခြင်း။
ရေအရင်းအမြစ်	နိမ့်	
ငါးမျိုးကွဲများ		
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	မြင့်	တောတိရိစ္ဆာန်များ ရှားပါးလာခြင်း။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	အမှိုက်များ၊ အရွက်များအား သီးနှံစိုက်ဘောင်ပြင်ဆင်ရာတွင် မီးရှို့စေခြင်း။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၅.၂ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ် ဖြစ်နိုင်ခြေ (နည်း/ လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ ချရေး အလေ့အကျင့်များ
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	များ	နှစ်စဉ်မြစ်ရေကြီးခြင်း၊ တောင်ကျရေထိုးခြင်းများ ကြောင့်သီးနှံများဆုံးရှုံးရခြင်း။	
မီးဘေး	အလယ် အလတ်	အိမ်ခြံဝန်းများကျဉ်းမြောင်း ခြင်း	မီးချိတ်/ကဒ်များပြုလုပ်ထား ခြင်း၊ သဲအိတ်ရေအိတ်များပြုလုပ် ထားခြင်း။
မုန်တိုင်း	နည်း		
ငလျင်	နည်း		
မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့်	နှစ်စဉ်မိုးရေချိန်နည်းလာခြင်း၊ မိုးရွာသည့် ကြိမ်ရေ နည်းလာ ခြင်း။	
အအေးလှိုင်း	နည်း		
ပဋိပက္ခ	များ	ကိုးကွယ်သည့်ဘာသာ (၂) မျိုး ရှိခြင်း။	လက်ရှိတွင် တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ငြိမ်းချမ်းစွာ အတူနေထိုင်ကြပါ သည်။
တိရိစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	နှစ်စဉ် ခွာနာ/လျှာနာ၊ ဝက်နာ၊ ကြက်နာရောဂါများဖြစ်ပွား ပါသည်။	ကြိုတင်ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု များ ပြုလုပ်ပါသည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	နည်း	မိုးဦးကျချိန်တွင် ကလေးငယ် များ၌ သွေးလွန်တုတ်ကွေးများ ဖြစ်ပွားကြပါ သည်။ ကျန်ကာ လများတွင် သာမာန်နှာစေး၊ ချောင်းဆိုးသာ ဖြစ်ပေါ်ကြပါ သည်။	သားဖွားဆရာမမှကျန်းမာ ရေးစောင့်ရှောက်မှုပေးခြင်း၊ ဆေးစိမ်ခြင်ထောင်များအသုံးပြု ခြင်း၊ ရောဂါဖြစ်ပွားပါက ကျိုက်မရောနှင့် မော်လမြိုင်မြို့ ရှိဆေးရုံ၊ ဆေးခန်များတွင် ကုသမှု ခံယူကြပါသည်။

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၆ ပညာရေး

၂.၆.၁ ပညာရေး နှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၇) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာ ပြီးစီးမှုနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဇနှစ်နှင့်အထက်၊ လူဦးရေ၏ %
လုံးဝကျောင်းမနေသူဦးရေ	၇၈	၁၁၈	၁၉၆	၁၁.၆%
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေးဦးရေ	၂၂	၂	၂၄	၁.၄%
မူလတန်းမပြီးမီကျောင်းထွက်သူ ဦးရေ	၄၅၂	၄၁၉	၈၇၁	၅၁.၅%
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၄၂	၁၅၁	၂၉၃	၁၇.၄%
အလယ်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူဦးရေ	၉၇	၁၄၉	၂၄၆	၁၄.၆%
အထက်တန်းပညာရေးပြီး ဆုံးသူဦးရေ	၇	၁၄	၂၁	၁.၂%
တက္ကသိုလ်ပညာပြီးဆုံးသူဦးရေ	၁၁	၂၈	၃၉	၂.၃%
၉ နှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	၈၀၉	၈၈၁	၁၆၉၀	၁၀၀.၀%

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် လုံးဝကျောင်းမနေသူများသည် ၁၀% ရှိနေပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ကျေးရွာတွင်းတွင် မွတ်ဆလင်လူမျိုးများ အများစု နေထိုင်ကြပါသည်။ ယင်းလူမျိုးများသည်လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များကတည်းက တည်ရှိနေပြီး ထိုခေတ်က အမျိုးသမီးများအား အိမ်တွင်သာနေစေ၍ မည်သည့်ပညာရေးမှ လည်းသင်ကြား ခွင့်မပြုကြပေ။ ထို့ပြင်ကျေးရွာတွင်းတွင် မွတ်ဆလင်လူမျိုးများထဲမှ အမျိုးသမီးအများစုသည်လည်း စာမတတ်သည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ ထို့ပြင်ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေးသည်လည်း ၀.၁% သာရှိပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ မွတ်ဆလင်လူမျိုးများအများစုနေထိုင်နေခြင်းကြောင့် ၎င်းတို့၏ဘာသာစကားကိုသာ သင်ကြားမှုပြုနေခြင်းကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။

၂.၆.၂ ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား (၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏ %
မူလတန်း(၅-၉နှစ်)	၁၃၉	၁၃၀	၂၆၉	၂၀၅.၃%
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၅၀	၅၅	၁၀၅	၅၆.၂%
အထက်တန်း (၁၅-၁၆ နှစ်ကြား)	၇	၂	၉	
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား၊ သူ	၁	၈	၉	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် မူလတန်းပညာကျောင်းတက်နှုန်းနှင့် အလယ်တန်း ပညာကျောင်းတက်နှုန်းသည်ထက်ဝက်မက ကွာခြားမှုရှိနေပါသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကျေးရွာတွင်းတွင်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ၏ သားသမီးများရှိနေခြင်း၊ အခြားရပ်ကွက်များနှင့် ကျိုက်မရောမြို့ပေါ်ရှိ နီးစပ်ရာနေရာများမှ ကျောင်းလာရောက်ထားရှိခြင်းကြောင့် အများအပြား ရှိနေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးပါက ၎င်းတို့၏ဘာသာစာပေဖြစ်သည့် အစ္စလာမ် ဘာသာရေး သင်တန်းကျောင်းများသို့သွားရောက်တက်စေပါသည်။ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် မွတ်ဆလင်လူမျိုးများအတွက် အင်ဒါအွမ်အိုလွန်မ်တက္ကသိုလ်မှ အစ္စလမ်ဘာသာရေးသင်တန်း ကျောင်းအား သူငယ်တန်းမှဘွဲ့ရသည်အထိ သင်ကြားပေးပါသည်။ ဘွဲ့ရပြီးပါက နိုင်ငံခြားသို့ စေလွှတ်မှုများပြုလုပ်ကြပါသည်။ နိုင်ငံခြားမှပြန်လာသည့်သူများအား ကျေးရွာတွင်းရှိ တက္ကသိုလ်တွင် ဘာသာရေးဆရာ(ဗလီဆရာ)ပြန်လည်ခန့်အပ်ကာ ၎င်းတို့၏ဘာသာရေးနှင့်ဆိုင်သည့်သင်တန်းများအားသင်ကြားစေပါသည်။

၂.၆.၃ စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ နှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	မူလတန်းလွန်ကျောင်း			အလယ်တန်း ကျောင်း		
ရွာမှအကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)	ကျေးရွာတွင်း			-		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	လမ်းလျှောက်၊ စက်ဘီး၊ ဆိုင်ကယ်			-		
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊ အမြင့်)	၉၀ x ၂၄ x ၁၀ (ယခင် ကျောင်းဆောင်ဟောင်း) ၂၀ x ၃၀ x ၁၀ (ကျောင်းဆောင်သစ် - အသေးစား) ၉၀ x ၃၀ x ၁၂ (ကျောင်းဆောင်သစ်)					
အမိုး၊ နံရံ၊ အခင်း အရည်အသွေး	ကျောင်းဆောင်ဟောင်း (သွပ်မိုး၊ အုတ်ခံ၊ ပျဉ်ခင်း၊ ပျဉ်ကာ) ကျောင်းဆောင်သစ်-အသေးစား(သွပ်မိုး၊ အုတ်ပတ်ကာ၊ ဘိလပ်မြေခင်း) ကျောင်းဆောင်သစ်(သွပ်မိုး၊ အုတ်ပတ်ကာ၊ ကွန်ကရစ်ခင်း			-		
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	လုံလောက်မှုရှိ			-		
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	၃	၇	၁၀	-	-	-

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသောသတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

၂.၆.၄ ပညာရေးအခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

ဇယား (၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲ နှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ဆရာ(၃) ဦး၊ ဆရာမ(၇) ဦး
တပည့် - ဆရာအချိုး	၃၇
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	ကျေးရွာတွင်းတွင်ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများရှိသည့်အတွက် မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်းသည် ၎င်းတို့၏အလုပ်ပေါ်မူတည်၍ ကျောင်းထွက်ရသူများသာရှိပါသည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေး အထူးအစီအစဉ်	မရှိ
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	လုံလောက်မှုရှိ
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	-
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် မိဘဆရာအသင်းတို့ ဦးဆောင်ကာ လိုအပ်နေသည့်ဘီဒိုနှင့် စားပွဲခုံတို့အား ပညာရေး ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ လိုအပ်သည့် အထောက်အပံ့များအား တောင်းခံရမည်ဖြစ်ပါသည်။

၂.၇ ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

၂.၇.၁ အဖြစ်များသောရောဂါ

ဇယား (၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါ

၁. သွေးလွန်တုပ်ကွေး	၂. ဆီးချို	၃. ကင်ဆာ	၄.
၅.	၆.	၇.	၈.

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် အဖြစ်များသောရောဂါများမှာ သွေးလွန်တုပ်ကွေး ရောဂါဖြစ်ပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်သည့် အသိပညာဗဟုသုတများ၊ ဆောင်ရန်ရှောင်ရန်များအား ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် စည်းရုံးဆော်သြမှုများပြုလုပ်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။

၂.၇.၂ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ နှင့် ဝန်ဆောင်မှု

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီး အကွာ အဝေး (ကီလို)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှု ရှိ /မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ် သက်သောအသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/ မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက် ကျန်းမာရေး ဌာန	ကျေးရွာ တွင်း	ရှိ	သားဖွားဆရာမ... .....(၁)ဦး	လုံလောက်မှုမရှိ	သာမန်ရောဂါ နှင့်ကိုယ်ဝန် ဆောင်မိခင်နှင့် ကလေးများ အတွက် ကာကွယ်ဆေး ထိုးပေးရန်သာ ကလေးမီးဖွား ခြင်း၊အခြား ဖျားနာရောဂါ များ
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	(၁) မိုင်	ရှိ	ဆေးရုံအုပ် (၁) ဦး ဆရာဝန် (၂) ဦး သူနာပြု (၃) ဦး ကျန်းမာရေး လုပ်သား(၃) ဦး	လုံလောက်မှုရှိ	
ကုသိုလ်ဖြစ် အခမဲ့ဆေး ခန်း	(၁) မိုင်	ရှိ	ဆရာဝန် (၂) ဦး သူနာပြု (၃) ဦး ကျန်းမာရေး လုပ်သား(၃) ဦး	လုံလောက်မှုရှိ	ရွာတွင်းမှဆေး ဖိုးမတက်နိုင်သူ များနှင့်အခြား ဖျားနာရောဂါ များ

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကျေးရွာ၌ ၃၀ x ၂၀ x ၁၂ ပေအကျယ်ရှိသည့် ဇေကမ္ဘာ ကုမ္ပဏီမှ ဆောက်ပေးထားသော ကျေးလက်ဆေးပေးခန်း အဆောက်အဦရှိပါသည်။ ကျိုက်မရော မြို့နယ်တွင် ကုသိုလ်ဖြစ်အခမဲ့ဆေးခန်းဖွင့်လှစ်ထားရှိပါသည်။ ယင်းဆေးခန်းသည့် အပတ်စဉ် တနင်္ဂနွေနှင့် ဗုဒ္ဓဟူးသာဖွင့်လှစ်လျက်ရှိပါသည်။ ဆရာဝန်(၂)ဦး၊ သူနာပြု(၃)ဦးနှင့် ကျန်းမာရေး လုပ်သား(၃)ဦးတို့ရှိပါသည်။ ယင်းဆေးခန်းတွင် ဆေးဝါးလုံလောက်မှုလည်း ရှိပါသည်။ ဆရာဝန် (၂) ဦးသည်လည်း သက်ဆိုင်ရာနေ့များတွင်အမြဲပုံမှန်လာရောက်ကုသလျက်ရှိပါသည်။

၂.၇.၃ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၃) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၂၃၉	ကောင်း		✓	✓	
အဝိစိတွင်း						
အဝိစိတွင်း၊ စက်တွင်း						
ကန်						
မြစ်/ချောင်း	၂၉		✓	✓	✓	
မိုးရေသိုလှောင်ကန်						
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း						

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၇.၄ သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေ အတွက်)

ဇယား (၃၄) သန့်ရှင်းရေး အခြေအနေ

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၅၆	
ကျင်းအိမ်သာ		
တောထိုင်	၁	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၈ လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

၂.၈.၁ ကျေးရွာများတွင် လမ်းတံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

ဇယား (၃၅) ကျေးရွာများတွင် လမ်းတံတား တည်ရှိမှု အခြေအနေ

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အမျိုး အစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သော နှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု		လမ်းအရှည် (ကီလိုမီတာ)
				ပွင့်လင်း ရာသီ	တစ်နှစ် ပါတ်လုံး	
ရွာတွင်းလမ်း	၂	ကောင်း			✓	၁.၆
ချဉ်းကပ်လမ်း	၂	ကောင်း			✓	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	အသုံးပြုနိုင်သည့်ရာသီ	
				ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်လုံး
ဆိပ်ခံတံတား					
တံတား(ကွန်ကရစ်)	၁၈' x ၁၅' x ၁၂'	သင့်	၂၀၀၆		✔
ကြိုးတံတား					
ရေပြွန်					

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၈.၂ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (ကီလိုမီတာ)	ယာဉ် အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု	
			ပွင့်လင်းရာသီ	တစ်နှစ်ပါတ်လုံး
မြစ်ကြောင်း				
ပင်လယ်ရေကြောင်း				

၁ “ လှေ၊သမ္ဘာန် ၂ - မော်တော် ၃ - သဘော်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၈.၃ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုး အစား	စက်လှေ	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်ဘီး	မော်တော် ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင် ကယ်၊ ထော်လာကျီ	ဘတ်စ် ကား	ကား
အရေအတွက်			၁၈၄	၁၉၀	၁၈	၁၁	၁၈

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာမှ မော်လမြိုင်သို့ (၁၅) မိုင်ကွာဝေး၍ ကားစင်းလုံးငှားသွားရပါက လမ်းခရီးစရိတ် အသွားအပြန် (၁၅၀၀၀)ကျပ် မှ (၂၀၀၀၀)ကျပ်အထိ ကုန်ကျပါသည်။

၂.၉ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ် (ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ၊မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	၁၄၅	ကောင်း	မရှိ
ဆိုလာစနစ်	၃	ကောင်း	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်			
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်လေစွမ်းအင်	၁	ကောင်း	မရှိ
ဇီဝလောင်စာ			

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် လျှပ်စစ်မီးလင်းရေးအတွက် မီးလင်းရေးကော်မတီကို ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ အိမ်ခြေ(၅၀)မှတစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၈)သိန်းစီထည့်ဝင်၍ ကိုယ်ထူကိုယ်ထ စနစ်ဖြင့် စတင်အကောင်ထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြပါသည်။ ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုများသာ သွယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ၂၀၁၂ခုနှစ်တွင် အခြားအိမ်ထောင်စုများ အသုံးပြုနိုင်ရန်အတွက် မီးသွယ်ယူလိုသောအိမ်ထောင်စု တစ်စုလျှင် (၂)သိန်းကျပ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ခဲ့သည့်အတွက် အလယ်လတ် တန်းရှိ အိမ်ထောင်စု(၉၅)စုမှ သွယ်ယူအသုံးပြုနိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာသူ/သားများ လုံခြုံစိတ်ချစွာသွားလာနိုင်ရန်အတွက် လမ်းမီးတိုင်များထူထောင်ပေးခဲ့ပါသည်။ လမ်းမီးလင်းနိုင်ရန် အတွက် ကျေးရွာသားတစ်ဦး မှဦးဆောင်ကာ လစဉ်ငွေကြေးကောက်ခံပေးပြီး မိသားစုများမှ မိမိတို့ တက်နိုင်သောငွေကြေးများ ထည့်ဝင်ကြပါသည်။ ကျေးရွာသူရွာသားများ အမြင့်ရှင်းလင်းမှုရှိစေရန် ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့များ၊ ရပ်မိရပ်ဖများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများနှင့်တိုင်ပင်ကာ မီးလင်းရေး ကော်မတီ (သို့) ထိန်းသိမ်းရေးကော်မတီများဖွဲ့စည်း၍ ရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်မည့်အစီအစဉ်များ၊ လမ်းမီးလင်းနိုင်ရေးနှင့် ကျန်ရှိနေသော အိမ်ထောင်စုများ မီးရရှိနိုင်ရေးလုပ်ငန်းများ စီစဉ်ရေးဆွဲ လုပ်ကိုင်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

၂.၁၀ ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

ဇယား (၃၉) ဆက်သွယ်ရေး နှင့် သတင်းအချက်အလက် ဆိုင်ရာ နည်းပညာ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာ နှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၃၃၆	၉	၁၃၇	၂၅၂	အလင်းတန်း၊ 7 dayဂျာနယ် နှင့် အခြားစာဆောင်များ	

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅ခုနှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

၂.၁၁ ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၀) ယဉ်ကျေးမှု နှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

လုပ်ငန်း	ရှိ/ မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဗွီဒီယိုရုံ
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူမှုရေးပွဲများတွင် ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးခြင်း
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ဘာသာရေးပွဲများတွင်ဝန်ဆောင်မှုများပေးခြင်း
အားကစားပစ္စည်းများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေရွာအားကစားကွင်း၊အားကစားပြိုင်ပွဲ၊စသည်တိုင်းတွင် ပါဝင်ခွင့်
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများတွင်ကိုယ်စားလှယ်အဖြစ် ပါဝင်ခြင်း၊စေတနာအကျိုးဆောင်အဖြစ်ဆောင်ရွက်ခြင်း
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိမ်းသိမ်းလိုစိတ်ဖြစ်ပေါ်စေရေး အတွက်လိုအပ်သောအထောက်အပံ့များ
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များ အားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်၊ဂျာနယ်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

၂.၁၂ ကျေးရွာဘေးကင်း လုံခြုံမှု အခြေအနေ

၂.၁၂.၁ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၁) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ အဆောက်အဦးများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေး network၊ အများသုံး တယ်လီဖုန်း
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ကျန်းမာရေးအာမခံ၊ အသက်အာမခံ စသည်
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေးအစီအစဉ်	မရှိ	ကြိုတင်သတိပေးစနစ်၊ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် စီမံခန့်ခွဲ ရေးကော်မတီ၊
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/ မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
		လျှောချရေးအစီအစဉ်များ၊ ရဲစခန်းမှ လုံခြုံရေး အကူအညီများ ရရှိမှု

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များသည် လေ့လာသင်ယူနိုင်ရန်အတွက် အင်တာနက်နှင့်အခြား ဆက်သွယ်ရေးကိရိယာများ လက်လှမ်းမှီကြသော်လည်း လူငယ်များသည် အင်တာနက်အား ကောင်းမွန် မှန်ကန်သောနည်းလမ်းဖြင့် အသုံးမပြု ကြပါ။

၂.၁၂.၂ မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၂) မူခင်းဖြစ်ပွားမှု

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မထန်	မထန်	ထန်	မထန်

ရည်ညွှန်း .. ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ (၂–၄ ရက်၊ ၉ လ၊ ၂၀၁၅နှစ်) (၂၀၁၄ တစ်အိမ်တက်ဆင်း)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လူငယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးကိုအလွယ်တကူလက်လှမ်းမှီလာခြင်း၊ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် သွားရောက် လုပ်ကိုင်သူများပြားလာခြင်းကြောင့် လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု များပြားလာကြပါသည်။ မူးယစ်ဆေးဝါး နှင့် ပတ်သက်၍ချမှတ်ထားသော ဥပဒေများအတိုင်း သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာများ နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါး ဆန့်ကျင်ရေးနှင့် ပတ်သက်သော အသိပေးစည်းရုံးလှုံဆော်မှုများ ပြုလုပ်ခြင်းအားဖြင့် လူငယ်လူရွယများ မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှုလျှော့နည်းလာအောင် ကျွန်ုပ်တို့ တစ်ရွာလုံး ဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

Note

၁။ ခိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ၊ အဟန့်အတားများ နှင့် ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသော အခြေအနေကောင်းများ

အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး အတွက်အခြေအနေကောင်းများ နှင့် လူစွမ်းအား အရင်းအမြစ်များ	• ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်နေသော အဖွဲ့များ ရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်လူငယ်များရှိခြင်း။ • ကျေးရွာသည် မြို့ဆင်ခြေဖုန်းနယ်နိမိတ် ဖြစ်ခြင်း • နိုင်ငံတော်၏ ကျေးလက် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှ အထောက်အကူရရှိနိုင်ခြင်း
သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေးအတွက်အခြေ အနေကောင်းများ	• လယ်မြေများစွာရှိခြင်း၊ သီးထပ်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ • စိုက်ပျိုးရေ လုံလောက်စွာ ရရှိခြင်း။ • ကျေးရွာတွင်းရှိထွန်စက်များဖြင့်အင်္ဂါးထွန်နိုင်ခြင်း • လယ်သမားများ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးဘဏ်နှင့် ချိတ်ဆက်ချေးယူနိုင် ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဌာနသည် နှစ်စဉ်တောင်သူလယ်သမား များအတွက် နည်းပညာဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ် ပေးခြင်း၊ • မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရောင်းချပေးခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဆေးဆိုင်များမှမြေဩဇာ/ပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲနည်းများ သင်ပြပေးခြင်း၊ • ထွက်ကုန်များ အလွယ်တကူ ရောင်းချနိုင်ခြင်း၊
မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရန် အတွက် အခြေအနေကောင်းများ	• စီပီကုမ္ပဏီ နှင့် ချိတ်ဆက်၍ အသားစား၊ ဥစား ကြက်များ မွေးမြူနိုင်ခြင်း။ • စားကျက်မြေ ၃၄၈ကရှိခြင်း။ • ရောင်းချရန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း။ • သမဝါယမအဖွဲ့ နှင့် ချိတ်ဆက်၍ ချေးနိုင်။ • မျိုး၊ ဆေးနှင့်အစာများ ကျေးရွာတွင်းနှင့် ကျိုက်မရော၊ မော်လမြိုင်မြို့များတွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူ ရရှိ နိုင်ခြင်း၊ • မျိုး၊ ဆေးနှင့်အစာများ ကို ကုမ္ပဏီများ၊ ကိုယ်စား လှယ်များမှ ကျေးရွာသို့ တိုက်ရိုက်ရောင်းချခြင်း။ လဆိုင်းဖြင့် ရောင်းချခြင်း၊ • တိ/မွေးကုဌာန နှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း။

အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ	• ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သော အတွေ့ကြုံများရှိခြင်း၊ ကျွမ်းကျင်စွာမွေးမြူနိုင် ခြင်း။ • ဧကမ္ဘာကုမ္ပဏီ နှင့် ထိုင်းကုမ္ပဏီများမှ ဘိလပ်မြေစက်ရုံ တည်ဆောက်နေခြင်း။ • ကျိုက်မရောမြို့၊ မော်လမြိုင်မြို့များတွင် အရောင်းစာရေး၊ ကုမ္ပဏီဝန်ထမ်း စသည့်အလုပ်ကိုင်များရှိခြင်း။ မော်လမြိုင်မြို့တွင် လက်ရှိရှောပင်းစင်တာသစ်တစ်ခု တည်ဆောက်နေခြင်း။
ပညာရေး ကဏ္ဍတိုးတက်ရေးအတွက် အခြေအနေကောင်းများ	• အထက်တန်း၊အလယ်တန်းတက်ရောက်ရန်အတွက် လက်လှမ်းမှီခြင်း။ • မြို့မစွန်နှီ အာလဘီ တက္ကသိုလ် နှင့် ရေတွင်းကုန်း အာလဘီ တက္ကသိုလ်ရှိခြင်း။
သောက်သုံးရေ လုံလောက်ရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော အရင်းအမြစ်များ	• သောက်သုံးရေ လုံလောက်ခြင်း။ • မြို့နယ်ဆေးရုံ နှင့် လက်လှမ်းမှီမှု ရှိခြင်း။
ကျေးရွာရှိ လူငယ်များ၏ အခွင့်အလမ်းများ	• လူငယ်များ နိုင်ငံရပ်ခြားတွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင် ရန် အခွင့်အလမ်းရှိခြင်း။

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည် တိုးတက်ရေးအတွက် နည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမှီ ရန် လိုအပ်ခြင်း စိုက်ပျိုးမြေဇရိယာအားလုံးမစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း။ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ လက်လှမ်းမမီခြင်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှု အားနည်းခြင်း။	• ကျေးရွာတွင် လူမျိုးကွဲပြားမှုအရ အပိုင်း (၂)ပိုင်း (သို့) အဖွဲ့ (၂)ဖွဲ့ ဖြစ်နေခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ ဝန်ဆောင်မှုများအားလက်လှမ်းမမှီခြင်း • လယ်ပိုင်ရှင်များ နိုင်ငံခြားသို့သွားရောက်ကြခြင်း ကြောင့် လယ်အားလုံး မစိုက်ပျိုးနိုင်ကြပါ။ • ချေးငွေ ရရှိရန် ခက်ခဲခြင်း။ • အလုပ်သမားရှားပါးလာခြင်း၊ • မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးနှင့် မျိုးစေ့ဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်း၊ • တူးမြောင်းများ ကောနေခြင်း • နှစ်စဉ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း၊ • ရောဂါပိုးမွှားများ နှစ်စဉ်ကျရောက်ခြင်း။ • ဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အကျင့် နည်းခြင်း။

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
	• မှားယွင်းသောအယူများအတိုင်းကျင့်သုံးနေခြင်း။ (ရောဂါပိုးများ ကာကွယ်နှိမ်နှင်းသည့်အခါ ဒီဇယ်သုံးစွဲခြင်း။)
မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ လိုအပ်ခြင်း နှင့် ဝန်ထမ်းအင်အား မလုံလောက်ခြင်း	• နှစ်စဉ် ကူးစက်ရောဂါကျရောက်ခြင်း။ • ကုမ္ပဏီမှ ဈေးနှုန်းမြင့်မားသည့်အတွက် ရင်းနှီးငွေ မလုံလောက်ခြင်း၊ အမြတ်ရရှိမှုနည်းခြင်း။ • စီပီ ကုမ္ပဏီမှ ဈေးကွက်ထိန်းချုပ်ထားခြင်း၊ ၎င်းအားကျော်လွန်၍ ထိုးဖောက်ရောင်းချနိုင်သည့် အခွင့်လမ်းမရှိခြင်း။
အခြေခံပညာ နှင့် အသက်မွေးမှု ပညာ အားနည်းခြင်း	• လူငယ်များ အလုပ်အကိုင် ရှားပါးခြင်း။ • လူငယ်များ လုံလောက်သည့် လစာ မရရှိခြင်း။ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပညာများ တတ်မြောက်မှု အားနည်းခြင်း၊ • အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းအတွက် နီးစပ်ရာ ကျေးရွာများ၊ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ သွားရောက် ရခြင်း၊ • ကုန်ကြမ်းမှ ကုန်ချောထုတ်လုပ်ရန် နည်းပညာများ မသိရှိကြခြင်း၊ • ရင်းနှီးလုပ်ကိုင်ရန် အတွက် လိုအပ်သည့်အချိန်တွင် လိုအပ်သလောက် ချေးငွေရရှိရန် အကန့်အသတ်များ ရှိခြင်း ။
ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများ၏ကလေးများ ကျောင်းအတည်အကျမနေရ၍ ရွာ၏ ရေရှည် ဖွံ့ဖြိုးရေးကို ဆိုးဝါးစွာထိခိုက်စေခြင်း။	• ရွှေပြောင်းအလုပ်သမားများ များပြားသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းများ ရှိခြင်း။
အလုပ်အကိုင်များ ရရှိစေရန် စွမ်းဆောင်ရည် အားနည်းခြင်း နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ လက်လှမ်းမမှီခြင်း။	• လူငယ်များ ဗဟုသုတရှားမှီးရန်ထက် ဆက်သွယ်မှု တစ်ခုအနေဖြင့်သာ အင်တာနက်များကို သုံးစွဲကြခြင်း
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ရန် လိုအပ်ခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းလမ်းများ ပျက်ဆီးနေခြင်း၊ ရေမြောင်းများမရှိခြင်းကြောင့် ရေစီးရေလာ မကောင်းခြင်း။ ကူးသန်းသွားလာရေးနှင့် ကုန်စည်စီးဆင်းမှုထိခိုက်စေခြင်း။

ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက် - ပြဿနာများအား ဆန်းစစ်လေ့လာခြင်းမှသည် ဖြစ်နိုင်ချေရှိသောဖြေရှင်းနည်းဆီသို့
ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာ၊ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ မွန်ပြည်နယ် (၂၀၁၅ စက်တင်ဘာလ ၂–၄ရက်)

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
<u>စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်</u>					
• ဘာသာရေး၊လူမှုရေးစသည့် မိရိုးဖလာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားကဏ္ဍအလိုက်ဆောင်ရွက်ရန် ပြင်ပမှဦးဆောင်၍ ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့များသာ ရှိ၍ ကျေးရွာ၏ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရန်ဖွဲ့စည်းထားသောအဖွဲ့မရှိခြင်း • ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်ရာတွင် ပွင့် လင်းမြင်သာမှုအားနည်းခြင်း။	• အဖွဲ့များ တစ်ဖွဲ့ နှင့်တစ်ဖွဲ့ ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သည့် အလေ့အကျင့်မရှိခြင်း။	• ကျေးရွာတွင် ပညာတတ်လူငယ်များရှိခြင်း။ • နိုင်ငံတော်၏ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှ အထောက်အကူရရှိနိုင်ခြင်း	• အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဆိုင်ရာနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမမှီခြင်း	• ကျေးရွာတွင်းရှိလက်ရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ ကျေးရွာသူရွာသားများ ပါဝင်သော ကျေးရွာ၏ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးရေး ဦးဆောင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းတစ်ရပ်ဖွဲ့စည်းခြင်း • အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး သဘောတရား သင်ပေးခြင်း။ • ကျေးရွာ၏အဖွဲ့အစည်းများ၊အမျိုးသား၊ အမျိုးသမီးများပါဝင်သော ကျေးရွာလူထု အခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ ဖွဲ့စည်းခြင်း။	• ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း။

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ • စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းလာခြင်း (စပါး) • အမြတ်အစွန်းရရှိမှု နည်းပါးခြင်း (ရာသီပင်များ)	• ဒေသမျိုးများကိုသာ အစဉ်အဆက်စိုက်ပျိုးခြင်း • ဘိလပ်မြေစက်ရုံအတွက် ကားလမ်း ဖောက်ခြင်းကြောင့် ရေထုတ်စနစ် အားနည်းသွားခြင်းနှင့် မြစ်ရေလွှမ်းမိုးခြင်း • အောင်းရေလုံလောက်စွာ မရရှိခြင်း • ရောဂါပိုးမွှားများကို စနစ်တကျကာကွယ် နှိမ်နင်းမှုများမပြုနိုင်ခြင်း • ကုမ္ပဏီများ၏ ဘိလပ်မြေထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများတိုးချဲ့လာမှုကြောင့်လယ်ဧကလျော့နည်းလာခြင်း • အလုပ်သမားရှားပါးခြင်း	• မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်မှချေးငွေရရှိခြင်း • သွင်းအားစု(မြေဩဇာ၊ အလုပ်သမား၊မျိုး)ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီခြင်း • လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုရှိခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးဌာနသည် (၁)မိုင်အကွာတွင် တည်ရှိခြင်း • ဓာတ်မြေဩဇာ၊သဘာဝမြေဩဇာများသုံးစွဲနိုင်ခြင်း • (၃)နှစ်တစ်ကြိမ်မျိုးလဲစိုက်ပျိုးရန် အသိရှိခြင်း • စပါးရိတ်သိမ်းပြီးချိန် ရာသီသီးနှံပင်များစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း	• သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းထက် တဖက်နိုင်ငံတွင် အလုပ်လုပ်ရန်သာ စိတ်ဝင်စားခြင်း • စိုက်ပျိုးရေးဌာနတွင် ဝန်ထမ်းအင်အား နည်းပါးခြင်း • ရေထုတ်စနစ်ကောင်းမွန်ရေးအတွက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများသို့လက်လှမ်းမမီခြင်း	• ဇေကမ္ဘာကုမ္ပဏီနှင့် ညှိနှိုင်း၍ ကားလမ်းပေါ်ရေထွက်ပေါက်နေရာများတွင် တံတား(သို့) ရေပြွန်စနစ်တကျတည်ဆောက်ရန် • နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း ○ ဘက်စုံသီးနှံပိုးမွှားရောဂါကာကွယ်ရေး နည်းပညာ ○ သဘာဝမြေဩဇာပြုလုပ်နည်း၊ မြေဩဇာစနစ်တကျသုံးစွဲနည်း ○ မျိုးကောင်း/သန့် • ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• သီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုဆိုင်ရာနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိသုံးစွဲစေခြင်း။ • လက်မှုလယ်ယာမှစက်မှုလက်ယာသို့ ပြောင်းလဲလုပ်ဆောင်ခြင်း • တံတားနှင့်ရေပြွန်တည်ဆောက်ခြင်းနှင့် ရေသွင်းရေထုတ်စနစ်ကောင်းမွန်အောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း • အစုအဖွဲ့အလိုက် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ဘဏ်များနှင့်ဆက်သွယ်၍ ချေးငွေရရှိစေခြင်း။

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
	• ရင်းနှီးငွေ မလုံလောက်ခြင်း • လယ်ပိုင်ရှင်များတဖက်နိုင်ငံသို့ရောက်ရှိနေခြင်း			• ရေသွင်းရေထုတ်လွယ်ကူရေးအတွက် ရွာ၏ လယ်ကွင်းနှင့် အတွဲရံမြစ် အကြားတူးမြောင်းဖော်ခြင်း • လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးမှုဖြေရှင်းရန် စက်မှုလယ်ယာကဏ္ဍသို့ပြောင်းလဲလုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ဆောင်ရွက်ခြင်း • လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာနှင့်သွင်းအားစုများ အရစ်ကျနှင့် အကြွေးဝယ်ယူမှုဆိုင်ရာမူဝါဒနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများ။	

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
မွေးမြူရေးကဏ္ဍ					
အမြတ်အစွန်းရရှိမှုနည်းခြင်း	• သွင်းအားစုဈေးနှုန်းမြင့်မားခြင်း • ကူးစက်ရောဂါများကျရောက်ခြင်း • ရင်းနှီးစရိတ် မြင့်မားခြင်း • စီပကုမ္ပဏီမှဈေးကွက်ချုပ်ကိုင်ထားခြင်း	• သွင်းအားစုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီခြင်း • စီပီကုမ္ပဏီမှ တိရိစ္ဆာန်ကြိုတင်ကာကွယ်စောင့်ရှောက်မှုများ ပြုလုပ်ပေးခြင်း။ • ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီခြင်း • မျိုးကောင်း/သန့်များမွေးမြူကြခြင်း • ထုတ်ကုန်ရောင်းချနိုင်သည့် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	• စီပီကုမ္ပဏီဈေးကွက်အားမထိုးဖောက်နိုင်ခြင်း • ထွက်ကုန်များအား စီပီကုမ္ပဏီမှလွဲ၍ အခြောက်အများ ဝယ်ယူနိုင်သောဈေးကွက်မရှိခြင်း	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာသင်တန်းများပေးခြင်း • မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်ဈေးကွက်ကျယ်ပြန့်ရန်အတွက် မူဝါဒလမ်းစဉ်များချမှတ်ခြင်း • ချေးငွေနှင့်ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	• မွေးမြူရေးဆိုင်ရာနည်းပညာ၊ ဗဟုသုတနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း။ • အစုအဖွဲ့အလိုက် ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့များ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့် ဘဏ်များနှင့် ဆက်သွယ်၍ ချေးငွေရရှိစေခြင်း။
ပညာရေးကဏ္ဍ					
မူလတန်းကျောင်းနေရွယ်ကလေးငယ်များလုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့် ပညာမသင်ကြားနိုင်ခြင်း။	• ကျောင်းဆောင်ဟောင်းအမိုးမလုံခြင်း • ကြမ်းခင်းကွဲကျမှုများဖြစ်ပေါ်နေခြင်း	• ကျေးရွာသူသားများသည်ပညာရေး၏အရေးပါမှုကိုအသိရှိကြပါသည်။	• နိုင်ငံတော်အဆင့်လုပ်ဆောင်ရမည်ဖြစ်၍ အချိန်ကြန့်ကြာမှုဖြစ်နိုင်ပါသည်။	• စွမ်းဆောင်ရှိသောကျောင်း အကျိုးတော်ဆောင်ကော်မတီဖွဲ့စည်းခြင်း • ပညာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ကျောင်းဆောင်	• ကျောင်းသူကျောင်းသားများအတွက် လုံခြုံစိတ်ချရသည့် နေရာဖန်တီးပေးခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
				သစ်ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း • ကျေးရွာသူရွာသားများမှ ရန်ပုံငွေ ပူးပေါင်းကူညီခြင်း။	
• ကလေးများထိရောက်သောပညာသင်ကြားမှုစနစ်မရရှိခြင်း	• အလယ်တန်းပြအတွက် ဆရာမအင်အားနည်းခြင်း • တရက်ထဲတွင် အတန်း (၂)တန်းအားအချိန်မျှ၍ သင်ကြားပေးနေရခြင်း	• စိတ်ပါဝင်စား၍ တက်ကြွသော မိဘဆရာအသင်း တည်ရှိခြင်း။	• နိုင်ငံတော်အဆင့်လုပ်ဆောင်ရမှာဖြစ်၍ အချိန်ကြန့်ကြာမှုဖြစ်နိုင်ပါသည်။	• ကျောင်းအဆောက်အဦများ ပြင်ဆင်ခြင်း • ကျောင်းသုံးဂရိဘောဂများ ပြည့်စုံရန် လုပ်ဆောင်ခြင်း • လိုအပ်သော ဆရာမအင်အားများ ခန့်ထားနိုင်ရန် ပညာရေးဌာနများသို့ တင်ပြခြင်း။ • လွတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်အောင်အခွင့်အလမ်းများ ဖန်တီးပေးခြင်း။	• ပြည့်စုံကောင်းမွန်သော ပညာသင်ကြားမှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများအားရရှိခံစားစေခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
ကျန်းမာရေးကဏ္ဍ					
• သွေးလွန်တုတ်ကွေးဖြစ်ပွားမှုနှုန်းများပြားခြင်း	• သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါနှင့်ပတ်သက်၍ ဗဟုသုတနည်းပါးခြင်းနှင့် နားလည်သဘောပေါက်မှု နည်းပါးခြင်း။	• မြို့နယ်ဆေးရုံတည်ရှိခြင်း၊ ကုသိုလ်ဖြစ်အခမဲ့ဆေးခန်းရှိခြင်း • လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ခြင်း • အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများတစ်နှစ်လျှင်နှစ်ကြိမ်ရှိခြင်း	• ဟောပြောပွဲများကျင်းပရာတွင်စိတ်ဝင်တစားတက်ရောက်မှုမရှိခြင်း • ခြင်ပေါက်ပွားမှုလျော့နည်းရန် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး အားနည်းခြင်း	• ကျန်းမာရေးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါ တိုက်ဖျက်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးပညာပေးနှင့်စောင့်ရှောက်ရေး ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်ရေးရွာသူရွာသားများအား ကျန်းမာရေးအသိပညာ မြှင့်တင်ရေးနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေးကို အလေးပြုဆောင်ရွက်ရေးအသိပေးနှိုးဆော်မည့် တက်ကြွသည့်အဖွဲ့အစည်းများဖွဲ့စည်းခြင်း၊ • မူလတန်းကျောင်းများတွင်ကျောင်း ကျန်းမာရေးအသိပညာပေးလုပ်ငန်း များထည့်သွင်းရေးဆွဲခြင်း	• ကျန်းမာရေးပြုစု စောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း

ပြဿနာ	ဖြစ်ရသည့်အကြောင်းအရင်း	အထောက်အကူဖြစ်စေသည့်အချက်	အဟန့်အတား	ဖြေရှင်းနိုင်မည့် နည်းလမ်း	အဆိုပြုစီမံချက်
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး					
• ရွာတွင်းလမ်းပျက်စီးနေခြင်း/မရှိ ခြင်း	• မြေနီလမ်းဖြစ်နေခြင်း • မိုးတွင်း ကျောင်းနေရွယ်ကလေးများ၊ ဈေးရောင်းဈေးဝယ်များ မတော်တဆ ဖြစ်မှုများခြင်း • ရေစီးမြောင်းများမရှိခြင်း	• ကျေးရွာရန်ပုံငွေဖြင့် နှစ်စဉ်ပြုပြင်ခြင်း • နိုင်ငံတော်၏ကျေးလက်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်မှ ရန်ပုံငွေရနိုင်ခြင်း။	• ငွေကြေးမတတ်နိုင်သော ကြောင့်ကျောက်ခင်းလမ်းမခင်းနိုင်ခြင်း	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းများ ဖောက်လုပ်ခြင်းနှင့် ရေမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်း	• ကျေးရွာချင်းဆက်လမ်းပြုပြင်ခြင်းနှင့် ရေမြောင်းဖောက်လုပ်ခြင်းအားဖြင့် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်အောင်ဆောင်ရွက်ခြင်း
<u>လူငယ်၊ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်</u>					
• လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု များပြားလာခြင်း။	• မူးယစ်ဆေးဝါးကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီခြင်း။	• ဒေသခံအများပြည်သူတို့က မူးယစ်ဆေးတိုက်ဖျက်ရန်အလေးထားစိတ်ရှိခြင်း	• မူးယစ်ဆေးဝါးနှင့် ပတ်သက်၍ ချမှတ်ထားသော ဥပဒေများရှိသော်လည်း လိုက်နာမှုအားနည်းခြင်း။	• မူးယစ်ဆေးဝါးဆန့်ကျင်ရေးစည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများပြုလုပ်ခြင်း။ တိုက်ဖျက်မှုများပြုလုပ်ခြင်း • လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း ○ အားကစား၊အနုပညာ ○ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းကြောင်း ပညာ ○ စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု	• လူငယ်များ မူးယစ်ဆေးဝါး အန္တရာယ် ကာကွယ်ရေး အစီအစဉ်များဆောင်ရွက်ခြင်း။ • လူငယ်များအား ဗဟုသုတ နှင့် အားကစားအား လေ့လာလိုက်စားလိုစိတ် ပွားများလာအောင် အားပေးအားမြှောက်ပြုလုပ်ခြင်း

ကိုးကားစာရင်းများ

၁။ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲခြင်း လမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၅၊ မေ၊

၂။ ကျိုက်မရောမြို့နယ်၊ ကလိုင်းကနိုင်ကျေးရွာတွင် ၂၀၁၅ဩဂုတ်လတွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှ မှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာ ရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊

၄။ မြန်မာသတင်းအချက်အလက် စီမံခန့်ခွဲရေး ယူနစ် ဝဘ်ဆိုက်၊

အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ -	
ကျေးရွာအုပ်စု -	
မြို့နယ် -	
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ် -	
စီမံချက်အမည် -	
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက်(လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ဆန္ဒဖော်ပြရန်)	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုးကျေးဇူးများ)	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက် ပမာဏလုပ်ရမည်)	
စီမံချက် ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထည့်ဝင်မည့် အစီအစဉ်
• …….(ငွေသား) • ……..(ငွေသား) • ……(ပစ္စည်း/လုပ်အား) •	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ •

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်								
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ								
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ –၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း(များ)၊ အကောင်ထည်ဖော်မည့်စနစ် (ကော်မတီကိုယ်တိုင်၊ ကန်ထရိုက်ဌား)
(၂) စီမံချက်စတင်မည့် အချိန် ခန့်မှန်း
(၃) စီမံချက်ပြီးစီးမည့်အချိန်
(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်
(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ